

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomických teorií

Bakalářská práce

Vývoj nezaměstnanosti v regionu Příbram

Petra Šplíchalová

© 2016 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Petra Šplíchalová

Provoz a ekonomika

Název práce

Vývoj nezaměstnanosti v regionu Příbram

Název anglicky

Development of unemployment in the region Pribram

Cíle práce

Hlavním cílem bakalářské práce je analýza a zhodnocení vývoje nezaměstnanosti v regionu Příbram v letech 2004-2014. Teoretická část práce popisuje pojmy spojené s problematikou nezaměstnanosti. Jedná se zejména míru nezaměstnanosti, druhy nezaměstnanosti a politiku nezaměstnanosti. Dále se práce zabývá rozborem regionu Příbram a jeho obyvatelstvem.

Praktická část bakalářské práce je rozdělena na dvě části. První část se zabývá vývojem nezaměstnanosti, strukturou uchazečů o zaměstnání podle různých kritérií, aktivní politikou zaměstnanosti a možnými příčinami vzniku nezaměstnanosti a vývojem v budoucnosti.

Druhá část se soustředí na dotazníkový průzkum zaměřený na nezaměstnané, zahrnující jejich požadavky na výběr pracovních příležitostí, ochotu přizpůsobit se, výběr oboru a jiné.

Závěrem práce je shrnutí vývoje nezaměstnanosti v jednotlivých obdobích, zhodnocení výsledků dotazníkového šetření a navržení možných řešení k snížení nezaměstnanosti v kraji.

Metodika

Bakalářská práce je dle stanoveného cíle rozdělena na dvě hlavní části; část teoretickou a praktickou. V teoretické části byly čerpány informace převážně z tištěné odborné literatury, internetových zdrojů, zákonů a vyhlášek, které souvisí s problematikou nezaměstnanosti. Dokumenty jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů. V rámci zpracování práce je v této části použita popisná metoda.

Hlavní část práce, která se věnuje analýze vývoje nezaměstnanosti v regionu Příbram vychází ze statistických dat získaných z Úřadu práce v Příbrami, dále pro vytvoření grafů a tabulek byly použity údaje zveřejňované Ministerstvem práce a sociálních věcí a z portálu Českého statistického úřadu. Bude zde použita komparativní metoda při porovnání míry nezaměstnanosti v Příbrami a v ostatních regionech. Dále metoda analýzy, která je prováděna z různých úhlů pohledu, například z hlediska pohlaví, věku nebo vzdělání, včetně porovnání s vývojem v České republice. Dále zde bude využito dotazníkové šetření zaměřené na příčiny nezaměstnanosti.

Doporučený rozsah práce

30-40 stran

Klíčová slova

Nezaměstnanost, typy nezaměstnanosti, míra nezaměstnanosti, zaměstnanost, region Příbram, uchazeč o zaměstnání, úřad práce ČR

Doporučené zdroje informací

- BLAŽEK, J. Základy ekonomie. Brno: Doplněk, 1996. 223 s. ISBN 80-210-1443-1
BRČÁK, J. – SEKERKA, B. Makroekonomie. Plzeň: Aleš Čeněk, 2010. 292 s. ISBN 978-80-7380-245-5
BROŽOVÁ, D. Společenské souvislosti trhu práce. Praha: Sociologické nakladatelství, 2003. ISBN 80-86429-16-4.
BUCHTOVÁ, B. Nezaměstnanost : psychologický, ekonomický a sociální problém. Praha: Grada, 2002. ISBN 80-247-9006-8.
HOLMAN, R. Ekonomie. 3.vyd. Praha : C. H. Beck, 2002. 714s. ISBN 807179-681-6
JÍROVÁ, H. Trh práce a politika zaměstnanosti, 1. vyd. Praha: Vysoká škola ekonomická, Národohospodářská fakulta, 1999. 95 s. ISBN 80-7079-635-9
MAREŠ, P. Nezaměstnanost jako sociální problém. 3. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství, 2002. 172 s. ISBN 80-86429-08-3
SEKERKA, B. Makroekonomie. 1. vyd. Praha : Profess Consulting, 2007. 488 s. ISBN 80-7259-050-2

Předběžný termín obhajoby

2015/16 LS – PEF

Vedoucí práce

doc. PhDr. Ing. Lucie Severová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomických teorií

Elektronicky schváleno dne 29. 10. 2015

doc. Ing. Josef Brčák, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 10. 11. 2015

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 25. 02. 2016

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci " Vývoj nezaměstnanosti v regionu Příbram " jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 14. 3. 2016

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucí mé práce, doc. Ing. PhDr. Lucii Severové Ph.D., za odborné vedení, připomínky, rady a konzultace v průběhu zpracování této bakalářské práce.

Dále bych chtěla poděkovat paní Bc. Janě Hronové za její ochotu při poskytování informací a podkladů pro vypracování mé bakalářské práce.

Vývoj nezaměstnanosti v regionu Příbram

Souhrn

Bakalářská práce zpracovává téma „Vývoj nezaměstnanosti v regionu Příbram“, který patří mezi regiony s vysokou nezaměstnaností. V teoretické části jsou definovány základní pojmy týkající se nezaměstnanosti a jejích druhů, trh práce, způsoby měření nezaměstnanosti, nástroje aktivní a pasivní politiky zaměstnanosti.

Analytická část se věnuje vývoji nezaměstnanosti v regionu Příbram v letech 2004 – 2014, konkrétně vývoj míry registrované nezaměstnanosti a podílu nezaměstnaných osob, vývoj počtu uchazečů o zaměstnání a jejich struktury (dle pohlaví, věkové a vzdělanostní), vývoj počtu volných pracovních míst. Získané hodnoty jsou zpracovány do přehledných grafů a tabulek. Důležitou částí bakalářské práce je dotazníkové šetření, které se zaměřuje na respondenty z příbramského regionu.

Závěrem jsou shrnuty a zhodnoceny poznatky bakalářské práce týkající se nezaměstnanosti v regionu Příbramsko a jsou zde uvedena některá navrhovaná řešení vedoucí ke zmírnění této nezaměstnanosti a možný vývoj nezaměstnanosti v roce 2015.

Klíčová slova: Nezaměstnanost, míra nezaměstnanosti, trh práce, druhy nezaměstnanosti, region Příbram, Úřad práce

Development of unemployment in the region Příbram

Summary

Bachelor thesis is elaborated on the topic "Development of unemployment in the region Příbram," which is among the regions with high unemployment. The theoretical part defines the basic concepts related to unemployment and its types, labor market, ways of measuring unemployment and tools of active and passive employment policy.

The analytical part is dedicated to the development of unemployment in the region Příbram in the years 2004 - 2014, namely the development of the registered unemployment rate and the proportion of the unemployed, development of job seekers and their structure (by age, gender and education) and the progression of number of vacancies. The values obtained are processed into synoptic tables and graphs. An important part of the thesis is a survey that focuses on respondents from Příbram region.

In conclusion, findings of thesis "Development of unemployment in the region Příbram" are summarized and evaluated, there are some proposed solutions to alleviate the unemployment and the possible development of unemployment in 2015.

Keywords: unemployment, unemployment rate, labor market, types of unemployment, Příbram region, labor office

Obsah

1 Úvod.....	10
2 Cíl práce a metodika	12
2.1. Cíl práce	12
2.2. Metodika	12
3 Literární rešerše	14
3.1. Charakteristika nezaměstnanosti	14
3.2. Trh práce	14
3.2.1. Nabídka práce	16
3.2.2. Poptávka po práci.....	16
3.2.3. Rovnováha na trhu práce	17
3.3. Rozdělení obyvatel podle ekonomické aktivity	18
3.3.1. Ekonomicky aktivní obyvatelstvo	18
3.3.2. Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo.....	18
3.4. Měření nezaměstnanosti.....	19
3.4.1. Registrovaná míra nezaměstnanosti a obecná míra nezaměstnanosti.....	19
3.4.2. Přirozená míra nezaměstnanosti a plná zaměstnanost	20
3.5. Druhy nezaměstnanosti	20
3.5.1. Dobrovolná nezaměstnanost	21
3.5.2. Nedobrovolná nezaměstnanost	21
3.5.3. Frikční nezaměstnanost.....	22
3.5.4. Strukturální nezaměstnanost	23
3.5.5. Cyklická nezaměstnanost.....	23
3.5.6. Dlouhodobá nezaměstnanost	23
3.5.7. Krátkodobá nezaměstnanost	24
3.5.8. Sezonní nezaměstnanost	24
3.6. Důsledky nezaměstnanosti	24
3.6.1. Ekonomické důsledky.....	25
3.6.2. Sociální důsledky	27
3.7. Politika zaměstnanosti.....	27
3.7.1. Pasivní politika zaměstnanosti.....	28
3.7.2. Aktivní politika zaměstnanosti	29
3.8. Charakteristika regionu Příbram	31
3.8.1. Obecná charakteristika regionu	31
3.8.2. Obyvatelstvo	33
3.8.3. Silné a slabé stránky okresu Příbram	36

4	Analýza nezaměstnanosti regionu Příbram.....	38
4.1.	Základní charakteristika vývoje nezaměstnanosti v letech 2004 -2014.....	38
4.1.1.	Vývoj nezaměstnanosti	39
4.1.2.	Nezaměstnanost v okrese podle různých kritérií	40
4.1.3.	Rizikové skupiny obyvatel.....	44
4.1.4.	Aktivní politika zaměstnanosti	47
4.2.	Největší zaměstnavatelé v regionu Příbram	49
4.3.	Dotazníkové šetření.....	51
4.4.	Charakteristika výběrového souboru.....	51
5	Zhodnocení dotazníkového šetření	61
6	Doporučení a možná řešení	62
6.1.	Navrhovaná opatření rizikových skupin	63
7	Závěr.....	66
8	Seznam použitých zdrojů	69
9	Přílohy	72
10	Seznam grafů	79

Seznam obrázků

Obrázek 1 - Trh práce	15
Obrázek 2 - Nabídka práce	16
Obrázek 3 - Poptávka po práci.....	17
Obrázek 4 - Trh práce	17
Obrázek 5 - Dobrovolná nezaměstnanost	21
Obrázek 6 - Nedobrovolná nezaměstnanost	22
Obrázek 7 - Phillipsova křivka	26
Obrázek 8 - Poloha regionu Příbram	33

Seznam tabulek

Tabulka 1- Obyvatelstvo podle nejvyššího ukončeného vzdělání.....	36
Tabulka 2 - Vývoj počtu uchazečů o zaměstnání a volná pracovní místa v regionu Příbram v letech 2004 - 2014.....	40
Tabulka 3 - Nezaměstnaní podle věku.....	42
Tabulka 4 - Struktura uchazečů o zaměstnání dle dosaženého vzdělání v letech 2004 - 2014	43
Tabulka 5 - Struktura uchazečů podle délky evidence na ÚP	44

1 Úvod

Moderní společnost se potýká s řadou problémů, které se v průběhu času přirozeně vyskytnou v oblastech lidského bytí. Jedním takovým je nezaměstnanost, která je obrovský fenoménem nejen dnešní doby a ovlivňuje ve svém plném důsledku bohužel životy nás všech. I když se dle posledních statistických čísel drží Česká republika na předních příčkách zemí s nejnižším procentem nezaměstnaných, nejedná se stále o stav, kdy by se mohla tato životní otázka lidské existence přehlížet, či dokonce odsunout mimo aktivní oblast zájmu. Přes všechna pozitiva dnešní doby se bohužel stává ve svém dopadu na člověka jako takového větším a větším problémem a i pro největší světové ekonomy je stále nevyřešenou otázkou. V mnoha zemích je nezaměstnanost odrazem ekonomické vyspělosti dané země. Nezaměstnanost se, od roku 2007 kdy začala ekonomická krize, stále v některých oblastech zvyšuje, a proto je nutné tento problém řešit.

Není to ovšem jenom ona ekonomická krize, o kterou se velmi často výsledky studií o nezaměstnanosti opírají. S rozvojem technologií dochází v některých specifických oblastech lidské činnosti k nahrazování lidské síly moderní technikou a stroji. Řada společností také v posledních letech využívá aktivně možnosti relativně volného trhu k outsourcingu práce do levnějších zahraničních aglomerací, případně náborem levnějších pracovních sil z ekonomicky slabších zemí převážně z východní části země.

Nezaměstnanost, která ať už z toho či onoho důvodu narůstá, s sebou přináší negativní ekonomické a sociální důsledky. Ekonomické důsledky souvisejí s hospodařením s lidskými zdroji, poklesem důchodů a státním rozpočtem. Nezaměstnanost ze sociálního hlediska přináší neopomenutelné důsledky nejen pro samotného jedince, ale i pro jeho rodinu či celou společnost. Protože zaměstnání představuje pro každého člověka významné postavení, neboť je zdrojem příjmů, kterými uspokojuje své životní potřeby a tužby, ztráta práce je pro většinu lidí závažnou psychosociální zátěží. Snížením sociálních kontaktů se člověk stává sociálně izolovaný, čímž dochází ve výsledku ke změně životní úrovně. S rostoucím počtem nezaměstnaných osob dochází ke zvyšování výdajů v oblasti sociální politiky.

V nynější době úřady práce poskytují plno možností, jak být úspěšnější na trhu práce. Nezaměstnaný má možnost zúčastnit se rekvalifikačních kurzů, získat tak nové zkušenosti a zvýšit si svoji kvalifikaci a šanci na nové pracovní místo.

Bakalářská práce na téma „Vývoj nezaměstnanosti v regionu Příbram“ je zaměřena na zhodnocení situace na trhu práce, na vývoj nezaměstnanosti, aktivní a pasivní politiku zaměstnanosti, která poskytuje východiska, jak je možné tento problém řešit.

2 Cíl práce a metodika

2.1. Cíl práce

Hlavním cílem bakalářské práce je analýza a následné zhodnocení vývoje nezaměstnanosti v regionu Příbram v letech 2004 - 2014. Z počátku je práce zaměřena na základní charakteristiky, tedy na teorii spojenou s pojmem nezaměstnanost. Jedná se o pojmy jako je nezaměstnanost, míra nezaměstnanosti, druhy nezaměstnanosti a politika nezaměstnanosti. Nadále se práce zabývá rozborem regionu Příbram a jeho obyvatelstvem.

Praktická část bakalářské práce je rozdělena na dvě části. V první části se zabývá vývojem nezaměstnanosti, strukturou uchazečů o zaměstnání podle různých kritérií a aktivní politikou zaměstnanosti. Je zde zobrazeno i důležité zamyšlení nad možnými příčinami vzniku nezaměstnanosti a vývojem v budoucnosti. Druhá část se soustředí na dotazníkový průzkum. Tento průzkum popisuje zjištěné informace o situaci samotných nezaměstnaných, zahrnující jejich požadavky na výběr pracovních příležitostí, ochotu přizpůsobit se, výběr oboru a jiné. Závěrem celé práce je komparace dotazníkových analýz, vývoj nezaměstnanosti v regionu, shrnutí nezaměstnanosti v jednotlivých obdobích a zhodnocení odhalených poznatků.

2.2. Metodika

Bakalářská práce je dle stanoveného cíle rozdělena na dvě hlavní části; část teoretickou a praktickou. V teoretické části byly informace čerpány převážně z tištěné odborné literatury, internetových zdrojů, zákonů a vyhlášek, které souvisí s bakalářskou prací. Dokumenty jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů. V rámci zpracování práce je v této části použita popisná metoda.

Hlavní část práce, která se věnuje analýze vývoje nezaměstnanosti v regionu Příbram, vychází ze statistických dat získaných z Úřadu práce v Příbrami, dále pro vytvoření grafů a tabulek byly použity údaje zveřejňované Ministerstvem práce a sociálních věcí a z portálu Českého statistického úřadu, kdy při zkoumání je použita komparativní metoda při porovnání jednotlivých mír nezaměstnanosti a metoda deskriptivní. Samotné dotazníkové šetření je prováděno z různých úhlů pohledu, například z hlediska pohlaví, věku nebo vzdělání, včetně porovnání s vývojem v České

republice. V závěru práce je v základech nastíněn vývoj a podněty k možnému snížení nezaměstnanosti v kraji, které vycházejí z předcházející analýzy a sledování autora práce.

3 Literární rešerše

3.1. Charakteristika nezaměstnanosti

Nezaměstnanost představuje historicky i v současnosti jeden z nejsledovanějších a nejdiskutovanějších jevů tržních hospodářství. Celoplošně ji může ovlivňovat jen vláda. Nezaměstnanost je brána jako závažný problém, který se dotýká i nejvyspělejších států. Je to makroekonomický ukazatel, poptávka po zaměstnání je vyšší než nabídka zaměstnání. Z ekonomického pohledu nezaměstnanost představuje situaci v národním hospodářství, kde část obyvatelstva nenalézá uplatnění nebo o toto uplatnění neusiluje. Statistika definuje nezaměstnaného jako osobu, která hledá práci, chce být zaměstnaná, je práce schopná a není činná jako domácí dělník, pomáhající rodinný příslušník nebo samostatný podnikatel.¹

Nezaměstnanost existuje tehdy, když je skutečný produkt ekonomiky pod jeho potencionální úrovní, ale existuje i tehdy, kdy ekonomika operuje na úrovni potencionálního produktu. Jedná se přirozenou míru nezaměstnanosti. Tato nezaměstnanost nastává, je-li ekonomika v dlouhodobé rovnováze. Potenciální produkt je nejvyšší udržitelný výkon ekonomiky za podmínek daného množství a kvality vstupů. Odpovídá optimálnímu využití disponibilních zdrojů. Jedná se tedy o produkt při plné míře zaměstnanosti. Potenciální produkt je za daných podmínek udržitelný, ale dlouhodobě nepřekročitelný.²

3.2. Trh práce

Trh práce se skládá z různých, relativně samostatných, ale vzájemně propojených a závislých trhů. Práce různých profesí je odlišná rizikem, kvalifikací a dalšími znaky, které vyvolávají rozdílné mzdy. Na trhu práce domácnosti nabízejí a firmy poptávají práci. Jako hlavní se jeví trh výrobků a služeb, na kterém mohou spotřebitelé nakupovat

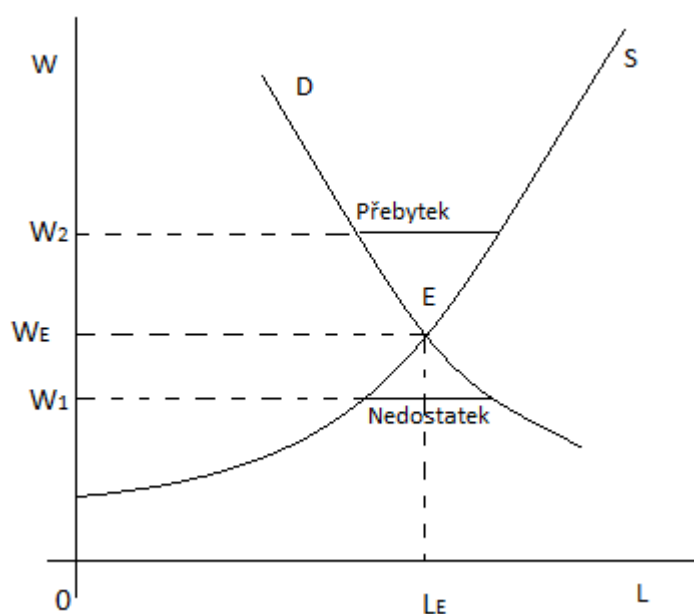
¹ ŽÁK, Milan a (il.). *Hospodářská politika*. Vyd. 1. Praha: Vysoká škola ekonomie a managementu, 2006, s. 18. ISBN 80-86730-04-2.

² MACH, Miloš. *Makroekonomie II: pro magisterské (inženýrské) studium*. Vyd. 3. Slaný: Melandrium, 2001dotisk, s. 244-245. ISBN 80-86175-18-9.

statky k uspokojování svých potřeb. Tvorba tržní produkce předpokládá užití zdrojů práce, půda a kapitál.³

Pracovní trh je spojen s tržní ekonomikou, v které je, stejně jako služby a výrobky, prodávána a kupována i práce. Trh práce organizuje produkci a distribuci jako směnné vztahy mezi prací a mzdou. Zde proti sobě stojí agregátní nabídka a agregátní poptávka po práci ve vzájemné soutěži, v nichž se vytváří cena práce. Model je značným zjednodušením skutečnosti.⁴

Obrázek 1 - Trh práce

Zdroj: Holman, 2005

Trh práce je nedokonalým trhem především z důvodu neúplnosti informací. Lidé nemají přehled o vše pracovních místech, která jsou volná a firmy nevědí o vše uchazečích o práci. Na trhu práce se navzájem vyhledávají zaměstnavatelé a zaměstnanci, kteří jsou k sobě vhodní, ale než se najdou, může to nějaký čas trvat,

³ BUCHTOVÁ, Božena. *Nezaměstnanost: psychologický, ekonomický a sociální problém*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2002, s. 59. Psyché (Grada). ISBN 80-247-9006-8.

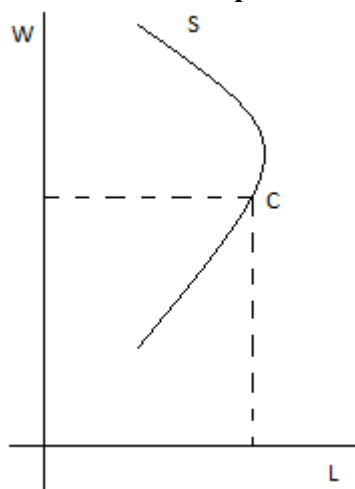
⁴ MAREŠ, Petr. *Nezaměstnanost jako sociální problém*. 1.vyd. Praha: Slon - sociologické nakladatelství, 1994, 151 s. 48. ISBN 80-901-4249-4.

proto nějakou dobu zůstávají určitá volná pracovní místa neobsazena a někteří lidé určitou dobu bez zaměstnání.⁵

3.2.1. Nabídka práce

Nabídka práce je na trhu zastoupena domácnostmi. Platí, že ochota pracovat je výrazem poznání. Efekt, který z konání práce plyne, je větší nebo roven oběti, která je spojena s jejím konáním. Efektem vynakládání práce je peněžní ocenění. O tom, zda bude práce nabídnuta, se opírá reálná mzda. Každá nabídka je v ekonomii chápána jako funkční vztah mezi cenou a nabízeným množstvím. Obecně platí, že s rostoucí cenou, roste nabízené množství.⁶

Obrázek 2 - Nabídka práce

Zdroj: Holman, 2005

3.2.2. Poptávka po práci

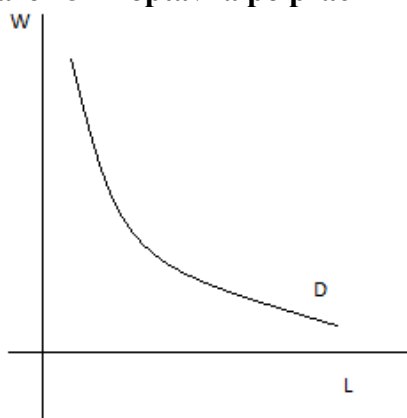
Poptávka po práci je odvozena od produkční funkce a udává závislost poptávaného množství práce na její ceně. „Firma, poptává takové množství práce, při němž se příjem

⁵ HOLMAN, Robert. *Makroekonomie: středně pokročilý kurz*. Vyd. 1. Praha: C.H. Beck, 2004, s. 159. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 80-7179-764-2.

⁶ MIRASLEBL. Miraslebl. 2000. *Trh práce* [online]. [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: <http://www.miras.cz/seminarky/mikroekonomie-n11-trh-prace.php>

z mezního produktu vyrovná mezním nákladům na práci - tedy mzdě. Poptávku tak značně ovlivňuje produktivita práce.“⁷

Obrázek 3 - Poptávka po práci

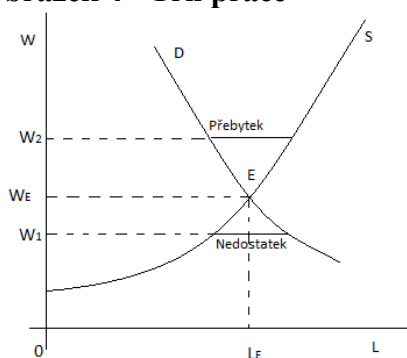

Zdroj: Mach, 2001

3.2.3. Rovnováha na trhu práce

Rovnováha na trhu práce nastává, pokud se agregátní nabídka rovná agregátní poptávce po práci. Domácnosti nabízejí při dané reálné mzdě tolik hodin práce, kolik chtějí a firmy najímají takové množství pracovníků, které při dané reálné mzdě najmout chtějí. Ekonomika se nachází na přirozené míře nezaměstnanosti, tj. ve stavu plné zaměstnanosti. Neexistuje nedobrovolná nezaměstnanost.⁸

Obrázek 4 - Trh práce

Zdroj: Holman, 2005

⁷ MIRASLEBL. Miraslebl. 2000. *Trh práce* [online]. [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: <http://www.miras.cz/seminarky/mikroekonomie-n11-trh-prace.php>

⁸ MACH, Miloš. *Makroekonomie II: pro magisterské (inženýrské) studium*. Vyd. 3. Slaný: Melandrium, 2001dotisk, s. 250. ISBN 80-86175-18-9.

3.3. Rozdělení obyvatel podle ekonomické aktivity

Obyvatelstvo lze rozdělit do dvou základních skupin, a to na ekonomicky aktivní obyvatelstvo a druhou skupinou je ekonomicky neaktivní obyvatelstvo. Ekonomicky aktivnímu obyvatelstvu se jinak říká pracovní síla.

3.3.1. Ekonomicky aktivní obyvatelstvo

Ekonomicky aktivní obyvatelstvo se dělí na zaměstnané a nezaměstnané. Za zaměstnané osoby se považují ti, které jsou starší 15-ti let a mají placené zaměstnání, nebo jsou zaměstnaní ve svém podniku.⁹

Dle definice Eurostatu se za nezaměstnané považují osoby starší 15 let, kteří souběžně splňovali následující podmínky:

1. Nebyly v placeném zaměstnání ani nebyly sebezaměstnané.
2. Aktivně hledaly zaměstnání, registrovaly se na příslušném úřadu práce, hledaly práci přímo v podnicích, využívaly inzerce, podnikaly kroky k založení vlastního podnikání, podávaly žádosti o licence nebo pracovní povolení.
3. Byly připraveny k nástupu do práce.

Pokud osoby nesplňují všechny tyto podmínky, jsou klasifikovány jako zaměstnané nebo ekonomicky neaktivní.¹⁰

3.3.2. Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo

Ti, kteří nevyhovují kritérium zaměstnaných nebo nezaměstnaných, tvoří skupinu ekonomicky neaktivních obyvatel. Jsou to především osoby mladších 15-ti let, studenti, důchodci a osoby na rodičovské dovolené.¹¹

⁹ PAVELKA, Tomáš. *Makroekonomie: základní kurz*. 2. vyd. Praha: Melandrium, 2007, s. 117. ISBN 9788086175522.

¹⁰ BRČÁK, Josef a Bohuslav SEKERKA. *Makroekonomie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010, s. 189. ISBN 978-80-7380-245-5.

¹¹ PAVELKA, Tomáš. *Makroekonomie: základní kurz*. 2. vyd. Praha: Melandrium, 2007, s. 117. ISBN 9788086175522.

3.4. Měření nezaměstnanosti

Na základě dohody s Českým statistickým úřadem přešlo Ministerstvo práce a sociálních věcí počínaje měsícem říjnem 2012 na nový ukazatel nezaměstnanosti v ČR s názvem Podíl nezaměstnaných osob. Ukazatel vyjadřuje podíl nezaměstnaných ze všech obyvatel v daném věku 15 – 64 let, zatímco původní míra nezaměstnanosti poměřovala uchazeče o zaměstnání pouze k ekonomicky aktivním osobám. Od ledna 2013 MPSV zveřejňuje údaje pouze podle nového výpočtu. Dříve obě instituce uveřejňovaly výsledky dvou odlišných šetření a mohlo to přinést možnou záměnu těchto čísel.¹²

$$\text{Podíl nezaměstnaných} = \frac{\text{počet nezaměstnaných}}{\text{zaměstnaní} + \text{nezaměstnaní} + \text{nepracující neregistrovaný na úřadě práce}}$$

$$\text{Míra nezaměstnanosti} = \frac{\text{počet nezaměstnaných}}{\text{počet zaměstnaných} + \text{nezaměstnaných}}$$

3.4.1. Registrovaná míra nezaměstnanosti a obecná míra nezaměstnanosti

Registrovanou míru nezaměstnanosti u nás zveřejňovalo Ministerstvo práce a sociálních věcí. Byla zjišťována tak, že za nezaměstnané osoby se považovaly osoby, které byly registrované na úřadech práce. Ne všichni nezaměstnaní však hledali práci přes úřad práce. Například z důvodu, že byli nezaměstnanými jen krátkou dobu nebo neměli důvěru, že by jim úřad našel nové místo.

Obecnou míru nezaměstnanosti zveřejňuje Český statistický úřad. Počítá se jako podíl počtu nezaměstnaných na celkové pracovní síle, kde číselník i jmenovatel jsou ukazatele konstruované dle mezinárodních vymezení a doporučení (Eurostatu a Mezinárodní organizace práce ILO).¹³ Český statistický úřad provádí každé čtvrtletí Výběrové šetření pracovních sil. Na jeho základě pak stanovuje obecnou míru

¹² ČSÚ. Změna výpočtu ukazatele registrované nezaměstnanosti. *Český statistický úřad* [online]. 2012 [cit. 2015-06-18]. Dostupné z:

https://www.czso.cz/csu/czso/zmena_vypoctu_ukazatele_registrovane_nezamestnanosti20121107

¹³ ČSÚ. Změna výpočtu ukazatele registrované nezaměstnanosti. *Český statistický úřad* [online]. 2012 [cit. 2015-06-18]. Dostupné z:

https://www.czso.cz/csu/czso/zmena_vypoctu_ukazatele_registrovane_nezamestnanosti20121107

nezaměstnanosti. Je publikována za kraje a vyšší územní jednotky. Výběrové šetření pracovních sil není zaměřeno pouze na nezaměstnanost, ale věnuje se v mnoha aspektech ekonomické aktivity obyvatel. Provádí se kontinuálně v náhodně vybraném vzorku domácností s cílem zjistit charakteristiky ekonomického i sociálního postavení obyvatelstva na území republiky.¹⁴

3.4.2. Přirozená míra nezaměstnanosti a plná zaměstnanost

Míra nezaměstnanosti, při které je trh práce v rovnováze, se nazývá přirozená míra nezaměstnanosti. Tato míra má tři složky: nezaměstnanost frikční, strukturální a dobrovolnou. Podmínkou přirozené míry nezaměstnanosti je, aby se počet lidí nalézající práci rovnal počtu lidí, kteří práci opouštějí. Pokud ekonomika dosahuje přirozené míry nezaměstnanosti, potom jsou všichni jednotlivci, kteří chtějí při daném mzdovém tarifu pracovat zaměstnání. Přirozená míra nezaměstnanosti je nejnižší dlouhodobě udržitelná míra nezaměstnanosti odpovídající potenciálnímu produktu.¹⁵

Plná zaměstnanost je definována jako zaměstnanost, které je dosaženo, pokud ekonomika dané země pracuje na hladině potenciálního produktu. Z hlediska míry nezaměstnanosti je potenciální produkt takový, který je dosahován při přirozené míře nezaměstnanosti. Z toho vyplývá, že pokud existuje plná zaměstnanost, existuje přece jenom určitá míra nezaměstnanosti, kterou nazýváme přirozenou.¹⁶

3.5. Druhy nezaměstnanosti

Nezaměstnanost se dělí podle příčin, které ji vyvolávají na frikční, strukturální a cyklickou. Dále můžeme nezaměstnanost rozlišit na dobrovolnou, nedobrovolnou, sezonní a dlouhodobou.

¹⁴ ČSÚ. *Nezaměstnanost a míra nezaměstnanosti: Český statistický úřad* [online]. 2006 [cit. 2015-10-30]. Dostupné z:

https://www.czso.cz/documents/11260/17901422/Nezam%25C4%259Bstnanost%2520_1993_2004.pdf/7310053a-b659-4b19-807a-d5ec1a4cdf4a?version=1.0

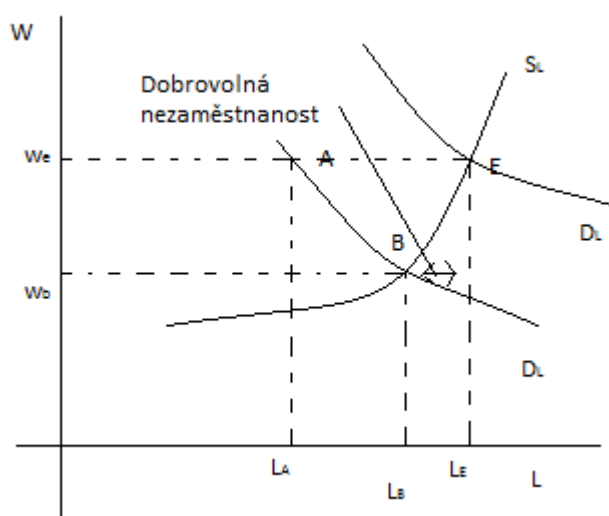
¹⁵ HOLMAN, Robert. *Makroekonomie: středně pokročilý kurz*. Vyd. 1. Praha: C.H. Beck, 2004, s. 162. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 80-7179-764-2.

¹⁶ PAVELKA, Tomáš. *Makroekonomie: základní kurz*. 2. vyd. Praha: Melandrium, 2007, s. 121-122. ISBN 9788086175522.

3.5.1. Dobrovolná nezaměstnanost

Situace, kdy počet nezaměstnaných je nižší nebo stejný, jako počet volných pracovních míst. Dobrovolná nezaměstnanost znamená, že lidé raději upřednostňují volný čas, před prací. Dobrovolně nezaměstnaní mohou mít nabídky pracovních příležitostí, ale hledají aktivně jiné, například lépe placené. Nezaměstnanost způsobená dobrovolným ukončením jednoho zaměstnání a způsobená prodlevou nástupu do jiného, pohyb obyvatelstva mezi různými zaměstnáními. Pokud by byl trh práce v dokonalé konkurenci, pak by utváření rovnováhy dospělo k výsledkům, kdy nezaměstnanost by byla pouze dobrovolná, rovnováha na trhu nastává v situaci, kde část ekonomicky aktivního obyvatelstva je nezaměstnaná. U nabídkové křivky platí, že jsou to ti, kteří jsou svolní pracovat, ale pouze při vyšší mzdě. Dobrovolně upřednostňují volný čas před prací, která je oceněna mzdou, za kterou nejsou ochotni pracovat.¹⁷

Obrázek 5 - Dobrovolná nezaměstnanost

Zdroj: Mach, 2001

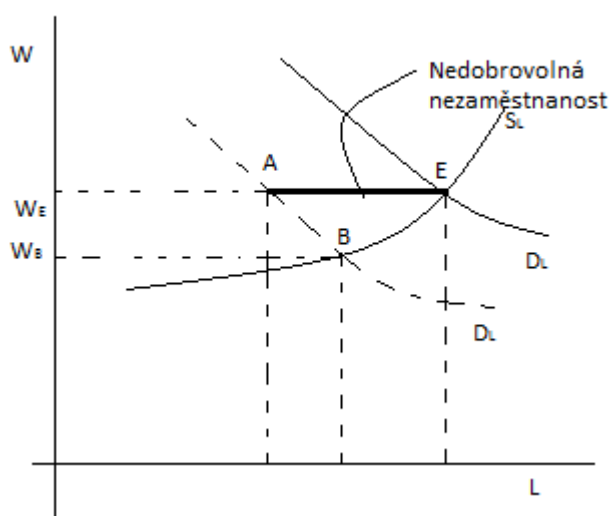
3.5.2. Nedobrovolná nezaměstnanost

Nezaměstnaní hledají práci a nemohou ji najít ani při nižší mzdové sazbě. Vzniká, pokud mzdy nezareagují dost rychle na to, aby vyčistily trhy. Při nadměrně vysokém

¹⁷ BUCHTOVÁ, Božena. *Nezaměstnanost: psychologický, ekonomický a sociální problém*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2002, s. 65-66. Psyché (Grada). ISBN 80-247-9006-8.

mzdovém tarifu je nadbytek kvalifikovaných pracovníků nad pracovními příležitostmi pro ně. Nedobrovolně nezaměstnaní je člověk, který má zájem při daném mzdovém tarifu pracovat, ale neexistuje dostatečný počet pracovních míst pro něj. Nabídka je vyšší než poptávka. Jestliže je nadbytek kvalifikovaných pracovníků, ustanoví si podniky přísnější výběrová kritéria a vyberou uchazeče s nejvyšší kvalifikací a s největšími zkušenostmi. U nižších platů se jedná o problém opačný.¹⁸

Obrázek 6 - Nedobrovolná nezaměstnanost

Zdroj: Mach, 2001

3.5.3. Frikční nezaměstnanost

Tato nezaměstnanost vzniká v důsledku stálého pohybu osob mezi místy nebo pracovními příležitostmi. Na trhu jsou ti, kteří byli propuštěni z důvodu, že firmy vznikají a zanikají, dochází k novým technologickým a organizačním změnám, které mohou vést k likvidaci pracovišť. Do této skupiny spadají ti, kteří dobrovolně opustili svojí práci a hledají novou, zpravidla lépe placenou. Lidé opouští svá místa například i kvůli stěhování, nové pracovní příležitosti hledají v novém místě bydliště. Mohou sem patřit i absolventi, kteří hledají své první zaměstnání. Frikční nezaměstnanost není brána

¹⁸ BLAŽEK, Jiří. *Základy ekonomie*. V nakl. Doplněk vyd. 2., opr. a dopl. Brno: Doplněk, 2002, s. 113. Edice učebnic Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. ISBN 80-210-2801-7.

jako závažný problém, protože po určité době nezaměstnaní nacházejí nové pracovní uplatnění. Je dočasná a dobrovolná, není spojená s nedostatkem pracovních míst.¹⁹

3.5.4. Strukturální nezaměstnanost

Strukturální nezaměstnanost vzniká, jestliže v daném období existuje nesoulad mezi volnými pracovními místy a kvalifikačními požadavky na odlišné druhy prací. Je důsledkem toho, že některé odvětví expandují, zatímco jiné odvětví upadají. Dochází ke změnám skladby poptávky po práci, tyto změny se nazývají sektorálními přesuny. Strukturální nezaměstnanost trvá obvykle déle než frikční nezaměstnanost, protože nezaměstnaní musí získat novou kvalifikaci nebo se přestěhovat do jiné oblasti, kde jsou nové pracovní příležitosti.²⁰

3.5.5. Cyklická nezaměstnanost

Cyklická nezaměstnanost souvisí s cyklickým poklesem výkonu ekonomiky. V období hospodářských poklesů tato nezaměstnanost narůstá a naopak při růstu výkonnosti ekonomiky je potlačována. Cyklická nezaměstnanost vzniká s agregátním poklesem poptávky v ekonomice. Je to rozdíl mezi přirozenou a skutečnou mírou nezaměstnanosti. Velikost cyklické nezaměstnanosti se obvykle v literatuře vyjadřuje Okunovým zákonem.²¹

3.5.6. Dlouhodobá nezaměstnanost

Skutečným problémem ekonomiky je dlouhodobá nezaměstnanost. Může mít vážné sociální důsledky, může přivodit existenční problémy člověka a jeho rodiny, ztrátu kvalifikace nebo ztrátu sebeúcty. Proto bychom měli zaměstnanost posuzovat nejen podle její výše, ale i podle délky. Pokud se nachází v ekonomice nezaměstnanost delší než jeden rok, znamená to, že něco je v nepořádku. Jednou z příčin dlouhodobé nezaměstnanosti může být například dlouhotrvající hospodářská recese nebo

¹⁹ BUCHTOVÁ, Božena. *Nezaměstnanost: psychologický, ekonomický a sociální problém*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2002, 66-67 s. ISBN 80-247-9006-8.

²⁰ MACH, Miloš. *Makroekonomie II: pro magisterské (inženýrské) studium*. Vyd. 3. Slaný: Melandrium, 2001 dotisk., 258 s. ISBN 80-861-7518-9.

²¹ BRČÁK, Josef a Bohuslav SEKERKA. *Makroekonomie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010., 191 s. ISBN 978-80-7380-245-5.

dlouhodobá mzdová strnulost, vysoké podpory v nezaměstnanosti, které oslabují motivaci nezaměstnaných hledat si nové zaměstnání. Dlouhodobá nezaměstnanost se časem může změnit z nedobrovolné na dobrovolnou, je-li člověk dlouho nezaměstnaný, mění se jeho způsob života i jeho postoje k zaměstnání.²²

3.5.7. Krátkodobá nezaměstnanost

Za krátkodobou nezaměstnanost je považována doba nezaměstnanosti do jednoho roku. Patří sem jedinci, kteří jsou krátkodobě neúspěšní při hledání nového zaměstnání, podstupují různé rekvalifikace, aby dosáhli nových profesí a tím našli práci v jiném odvětví. Krátkodobá nezaměstnanost nezpůsobuje větší psychické, zdravotní nebo sociální potíže.²³

3.5.8. Sezonní nezaměstnanost

Sezonní práce působí na vývoj nezaměstnanosti a růst nabídky práce v různých časových obdobích. Například poptávka po práci v zemědělství, stavebnictví a některých dalších odvětvích vykazuje silné sezónní fluktuace. Sezonní nezaměstnanost je považována za složku frikční nezaměstnanosti a je i částí přirozené míry nezaměstnanosti.²⁴

3.6. Důsledky nezaměstnanosti

Ztráta práce poškozuje sebeúctu jedince, vyplývá z toho pro člověka pokles životní úrovně, zdraví a způsobuje další negativní změny v životě. Tyto změny dopadají na ty, kteří chtějí pracovat, ale v důsledku ztráty zaměstnání jsou odkázáni na systému podpor. Objevují se u nich psychické potíže, pocity neužitečnosti, problémy v rodině. Dlouhodobé trápení ze ztráty zaměstnání se často vykáže vyšší kriminalitou

²² HOLMAN, Robert. *Ekonomie*. 3. aktualiz. vyd. Praha: C. H. Beck, 2002, xxii, 300 s. ISBN 80-717-9681-6.

²³ MATOUŠEK, Oldřich (ed.), Pavla KODYMOVÁ (ed.) a Jana KOLÁČKOVÁ (ed.). *Sociální práce v praxi: specifika různých cílových skupin a práce s nimi*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005, 351 s. ISBN 80-736-7002-X.

²⁴ BRČÁK, Josef a Bohuslav SEKERKA. *Makroekonomie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010, s. 192. ISBN 978-80-7380-245-5.

či zvýšeným výskytem sebevražedných pokusů. Negativní dopady související s nezaměstnaností lze obecně rozdělit na ekonomické dopady a sociální.²⁵

3.6.1. Ekonomické důsledky

Nezaměstnanost znamená mrhání zdroji, které má ekonomika k dispozici. Míra nezaměstnanosti je vyšší než přirozená míra nezaměstnanosti, ekonomika vytvoří méně, než by mohla na úrovni potenciálního produktu. Tento vztah zobrazuje Okunův zákon, který říká, je-li skutečná míra nezaměstnanosti o 1 procentní bod nad úroveň přirozené míry nezaměstnanosti, skutečný produkt bude o 2 procentní body pod svou potenciální úroveň. Ekonomické dopady jsou však i individuální ekonomické dopady jednotlivců a jejich rodin, kteří se stávají nezaměstnanými.²⁶

Okunův zákon

Okunův zákon dostal jméno podle amerického ekonoma Arthura M. Okuna, který se jako první začal zabývat studiem vzájemné vazby mezi výkyvy reálného HDP a výkyvy míry nezaměstnanosti.²⁷ zachycuje negativní vzájemný poměr mezi skutečným a potenciálním produktem a mírou nezaměstnanosti. Okunův zákon tedy popisuje vztah mírou nezaměstnanosti a tempem ekonomického růstu.²⁸

Okunův zákon lze zapsat takto:

$$u = u^* - \varphi \left(\frac{Y}{Y^*} - 1 \right)$$

$$u - u^* = -\varphi \frac{Y - Y^*}{Y^*}$$

$$u = u^* - \varphi \dot{Y}$$

kde: u je skutečná míra nezaměstnanosti

u^* je přirozená míra nezaměstnanosti

²⁵ BUCHTOVÁ, Božena. *Nezaměstnanost: psychologický, ekonomický a sociální problém*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2002, 236 s. ISBN 80-247-9006-8.

²⁶ PAVELKA, Tomáš. *Makroekonomie: základní kurz*. Vyd. 3. Slaný: Melandrium, 2007, s. 127. ISBN 978-80-86175-58-4.

²⁷ MANKIŤ, N. *Zásady ekonomie*. 1. vyd. Praha: Grada, 1999, s. 660. Profesionál. ISBN 80-7169-891-1.

²⁸ BRČÁK, Josef a Bohuslav SEKERKA. *Makroekonomie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010, s. 191. ISBN 978-80-7380-245-5.

I je veličina udávající relativní odchylku Y od potenciálního produktu \bar{Y}
 ϕ je koeficient.²⁹

Phillipsova křivka

„Phillipsova křivka zachycuje negativní vztah mezi mírou mzdové inflace a mírou nezaměstnanosti. Čím vyšší je míra nezaměstnanosti, tím nižší je mzdová inflace, a obráceně, čím nižší je míra nezaměstnanosti, tím vyšší je mzdová inflace.“³⁰

Inverzní vztah mezi nezaměstnaností a růstem mezd lze vysvětlit tak, že když je nízká nezaměstnanost, je větší konkurence mezi zaměstnavateli při hledání nových pracovníků. Zaměstnavatelé obtížněji hledají nové kvalifikované pracovníky, a proto se snaží nabízet vyšší platové ohodnocení. Také pozice odborů vůči zaměstnavatelům je silnější, když je nižší nezaměstnanost a odbory si proto troufají a snáze prosazují své požadavky na vyšší mzdy.³¹

Obrázek 7- Phillipsova křivka

Zdroj: Holman, 2005

²⁹ BRČÁK, Josef a Bohuslav SEKERKA. *Makroekonomie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010, s. 191. ISBN 978-80-7380-245-5.

³⁰ PAVELKA, Tomáš. *Makroekonomie: základní kurz*. 2. vyd. Praha: Melandrium, 2007, s. 150. ISBN 978-808-6175-522.

³¹ HOLMAN, Robert. *Ekonomie*. 4. aktualiz. vyd. Praha: C. H. Beck, 2005, xxii, s. 556-557. ISBN 80-717-9891-6.

3.6.2. Sociální důsledky

Sociální dopady rostou především s prodlužující se dobou, po kterou je člověk nezaměstnaný. S nezaměstnaností je často spojena kriminalita, alkoholismus, sebevraždy, xenofobie a další. V souvislosti s dobou, po kterou je člověk nezaměstnaný, je důležitý ukazatel dlouhodobé nezaměstnanosti. Dlouhodobě nezaměstnaný člověk je ten, který je nezaměstnaným více než jeden rok. Při dlouhodobé nezaměstnanosti může vznikat problém, že člověk ztrácí pracovní návyky. Poté je pro zaměstnavatele méně atraktivní a šance najít nové pracovní místo je ještě více ztížena.³²

3.7. Politika zaměstnanosti

Státní politiku zaměstnanosti spravuje a vykonává v České republice Ministerstvo práce a sociálních věcí a Úřady práce. Úkolem politiky zaměstnanosti je vytvářet rovnováhu na trhu práce a také snižovat nezaměstnanost. Všeobecně se dá politika zaměstnanosti vymezit jako soubor opatření, který utváří podmínky pro dynamickou rovnováhu na trhu práce a pro efektivní využívání pracovních sil. Tato politika je zpravidla výsledkem úsilí státu, zaměstnavatelů, firem, zaměstnanců a odborů.

Vláda využívá dva základní typy opatření související s nezaměstnaností. Jedná se o pasivní politiku zaměstnanosti a aktivní politiku zaměstnanosti.³³

Státní politika zaměstnanosti v ČR zejména zahrnuje:

- zabezpečení práva na zaměstnání
- sledování a vyhodnocení stavu na trhu práce, zpracování prognóz a koncepcí zaměstnanosti a rozvoje lidských zdrojů na úseku trhu práce, projektů a programů pro pracovní uplatnění fyzických osob
- koordinaci zajištění v oblasti zaměstnanosti a vývoje lidských zdrojů na úseku trhu práce v souladu s evropským plánem zaměstnanosti a výhradami pro získání podpory z Evropského sociálního fondu

³² PAVELKA, Tomáš. *Makroekonomie: základní kurz*. Vyd. 3. Slaný: Melandrium, 2007, s. 128. ISBN 978-80-86175-58-4.

³³ PAVELKA, Tomáš. *Makroekonomie: základní kurz*. Vyd. 3. Slaný: Melandrium, 2007, s. 129. ISBN 978-80-86175-58-4.

- tvoření a koordinaci jednotlivých programů a zajištění předností v oblasti zaměstnanosti a rozvíjení lidských zdrojů na trhu práce
- uplatnění aktivní politiky zaměstnanosti
- zapojení se do mezinárodních programů souvisejících s rozvojem zaměstnanosti a lidských zdrojů na úseku trhu práce
- poskytnutí zprostředkovatelských a poradenských služeb na trhu práce, hospodaření s nástroji na politiku zaměstnanosti,
- poskytnutí podpory v nezaměstnanosti, při rekvalifikaci
- opatření na podporu a dosahování rovného zacházení s muži a ženami, s osobami bez ohledu na jejich původ, s osobami, které mají ztíženou pozici na trhu práce, s osobami se zdravotním postižením, pokud jde o přípravu k práci a ke speciálně zaměřeným rekvalifikačním kurzům, rekvalifikaci, a zajištění pro zaměstnání těchto osob
- zajištění pro zaměstnávání osob, které mají ztížené pozice při hledání pracovního uplatnění
- usměrňování zaměstnávání pracovníků z cizích zemí na území ČR a z ČR do zahraničí.³⁴

3.7.1. Pasivní politika zaměstnanosti

Vláda tlumí dopady nezaměstnanosti v podobě podpor v nezaměstnanosti. Podporu v nezaměstnanosti pobírají lidé, kteří ztratili práci a jsou v evidenci úřadu práce. Doba pobírání podpory v nezaměstnanosti záleží na věku uchazeče o práci. Výše podpory v nezaměstnanosti se odvozuje od předchozího čistého příjmu. Maximální výše podpory v nezaměstnanosti je stanovena jako necelých šedesát procent průměrné hrubé mzdy v ekonomice. O výplatu podpory v nezaměstnanosti je potřeba požádat a pak dodržovat dané povinnosti. Jinak může úřad práce výplatu zarazit.³⁵

³⁴ Zákon o zaměstnanosti. *Businesscenter.cz* [online]. 1998 [cit. 2015-10-04]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/zamestnanost/cast1.aspx>

³⁵ PAVELKA, Tomáš. *Makroekonomie: základní kurz*. Vyd. 3. Slaný: Melandrium, 2007, s. 129. ISBN 978-80-86175-58-4.

3.7.2. Aktivní politika zaměstnanosti

Cílem aktivní politiky zaměstnanosti je vytváření nových pracovních míst, flexibilita pracovní síly, zvýšit efektivnost na trhu práce a předcházet vzniku nezaměstnanosti. Snahou je nejen prevence nezaměstnanosti, ale také opatření proti diskriminaci na trhu práce.³⁶ V České republice se aktivní politika nezaměstnanosti projevuje:

- rekvalifikace
- investiční pobídky
- veřejně prospěšné práce
- společensky účelná pracovní místa
- příspěvek na zapracování
- příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program

Součástí aktivní politiky zaměstnanosti je i poradenství.³⁷

Rekvalifikace

Nejčastější a nejpoužívanější nástroj aktivní politiky zaměstnanosti. Úřad práce zabezpečuje rekvalifikace pro uchazeče o zaměstnání v případě, kdy struktura poptávky na trhu práce neodpovídá struktuře nabídky. Rekvalifikace umožňuje nové uplatnění ve vhodném zaměstnání. Rekvalifikace je získání nové kvalifikace nebo rozšíření stávající kvalifikace uchazeče o zaměstnání. Při určování rozsahu a obsahu rekvalifikace se vychází z dosavadní kvalifikace, schopností, zkušeností, zdravotního stavu.³⁸ Rekvalifikace se uskutečňuje dohodou mezi úřadem práce a uchazečem o zaměstnání. Za účastníka rekvalifikace hradí náklady na rekvalifikace Úřad práce

³⁶ PAVELKA, Tomáš. *Makroekonomie: základní kurz*. Vyd. 3. Slaný: Melandrium, 2007, s. 129. ISBN 978-80-86175-58-4.

³⁷ MPSV. Aktivní politika zaměstnanosti a zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti. *MPSV* [online]. [cit. 2015-05-09]. Dostupné z: <https://portal.mpsv.cz/sz/zamest/dotace/apz>

³⁸ MPSV. Aktivní politika zaměstnanosti a zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti. *MPSV* [online]. [cit. 2015-05-09]. Dostupné z: <https://portal.mpsv.cz/sz/zamest/dotace/apz>

a může poskytnout také příspěvky na úhradu prokázaných nutných nákladu spojených s rekvalifikací.³⁹

Investiční pobídky

Investiční pobídky jsou nástrojem aktivní politiky nezaměstnanosti. Dle specifického zákonného předpisu, bylo vydáno rozhodnutí o příslibu investičního podnětu zaměstnavateli hmotnou podporu na:

- a) vytváření nových pracovních míst
- b) školení nových zaměstnanců nebo rekvalifikace

„Hmotná podpora na vytváření nových pracovních míst může být poskytnuta zaměstnavateli, který vytvořil nová pracovní místa v územní oblasti, ve které je průměrný podíl nezaměstnanosti za 2 ukončená pololetí přecházející datu předložení záměru zaměstnavatele získat investiční pobídky nejméně o 50 % vyšší než průměrný podíl nezaměstnanosti v ČR. Do celkového počtu nově vytvořených míst se zahrnují místa vytvářená ode dne předložení záměru získat investiční pobídky“⁴⁰

Veřejně prospěšné práce

Veřejně prospěšné práce jsou časově omezené pracovní příležitosti pro uchazeče, kteří jsou dlouhodobě evidovaní na Úřadě práce. Práce spočívá především v údržbě veřejných prostranství, úklidu a údržbě veřejných budov, komunikací nebo jiných podobných činnostech ve prospěch obcí nebo jiných státních institucí, které vytváří zaměstnavatel.⁴¹

³⁹ MPSV. Aktivní politika zaměstnanosti a zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti. MPSV [online]. [cit. 2015-05-09]. Dostupné z: <https://portal.mpsv.cz/sz/zamest/dotace/apz>

⁴⁰ MPSV. Informace. 2014. MPSV [online]. [cit. 2015-05-09]. Dostupné z: <https://portal.mpsv.cz/upcr/kp/lbk/kop/liberec/apz>

⁴¹ MPSV. Informace. 2014. MPSV [online]. [cit. 2015-05-09]. Dostupné z: <https://portal.mpsv.cz/upcr/kp/lbk/kop/liberec/apz>

Společensky účelná pracovní místa

Společensky účelná pracovní místa, zřizuje zaměstnavatel na základě ujednání s Úřadem práce a obsazuje je uchazeči o práci, kteří dlouhodobě nemohou najít uplatnění na pracovním, trhu a nelze jim jiným způsobem zajistit pracovní místo.⁴²

Příspěvek na zapracování

Úřad práce může na základě dohody poskytnout zaměstnavateli příspěvek na zapracování, jestliže zaměstnavatel přijme do pracovního poměru uchazeče o zaměstnání, kterému Úřad práce poskytuje zvýšenou péči. Zvýšená péče se uchazečům zprostředkovává pro jejich zdravotní svat, věk, péči o dítě nebo z jiných závažných důvodů. Příspěvek lze poskytovat nejvýše po dobu 3 měsíců. Měsíčně příspěvek na jednu fyzickou osobu může činit maximálně polovinu minimální mzdy.⁴³

Příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program

Úřad práce může udělit příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program zaměstnavateli na základě uzavřené dohody, pokud zaměstnavatel přechází na nový podnikatelský program a z toho důvodu nemůže zajistit pro své zaměstnance práci v rozsahu stanovené týdenní pracovní doby. Příspěvek lze poskytovat nejvýše po dobu 6 měsíců. Měsíční příspěvek na jednoho zaměstnance může činit maximálně polovinu minimální mzdy.⁴⁴

3.8. Charakteristika regionu Příbram

3.8.1. Obecná charakteristika regionu

Okres Příbram se nachází v jihozápadní části Středočeského kraje a jeho sídlem je město Příbram. S rozlohou 1 692 km² je příbramský okres největší ve Středočeském kraji a zaujímá 15,4% z celkové rozlohy kraje, soustřeďuje se zde 121 obcí a 8 měst,

⁴² MPSV. Informace. 2014. *MPSV* [online]. [cit. 2015-05-09]. Dostupné z: <https://portal.mpsv.cz/upcr/kp/lbk/kop/liberec/apz>

⁴³ MPSV. Informace. 2014. *MPSV* [online]. [cit. 2015-05-09]. Dostupné z: <https://portal.mpsv.cz/upcr/kp/lbk/kop/liberec/apz>

⁴⁴ MPSV. Informace. 2014. *MPSV* [online]. [cit. 2015-05-09]. Dostupné z: <https://portal.mpsv.cz/upcr/kp/lbk/kop/liberec/apz>

což je nejvíce v celém kraji. Jsou to města Březnice, Dobříš, Krásná Hora nad Vltavou, Nový Knín, Příbram, Sedlčany, Sedlec – Prčice, Rožmitál pod Třemšínem a dvě obce byly stanoveny městysem. Region se od roku 2003 dělí na tři správní obvody obcí s rozšířenou působností: Dobříš, Příbram, Sedlčany, na 5 správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem (Příbram, Dobříš, Sedlčany, Rožmitál pod Třemšínem, Březnice) a vojenský újezd Brdy. Okres Příbram sousedí se středočeskými okresy Beroun, Benešov a Praha-západ, plzeňskými okresy Plzeň-jih, Rokycany a jihočeskými okresy Strakonice, Písek a Tábor.

Příbramský region je členitý s výrazným zalesněním krajiny, v severozápadní části tvoří přirozenou hranici pásmo Brd. Zde se nachází nejvýše položená místa střední Čech - vrchy Tok (865 m n.m.), Praha (862 m n.m.) a Třemšín (826 m n.m.). Nejnižší položený bod okresu se nachází blízko soutoku říčky Křeničné s Vltavou u Čími – 271 m. Územím protéká řeka Vltava, na které jsou postaveny tři přehrady – Orlická, Kamýcká a Slapská. Přehrada Orlická je do objemu vody největší přehradou v České republice. Příbramsko je pro své přírodní krásy i příhodnou polohu vyhledávanou turistickou oblastí. Nachází se zde plno rekreačních ubytovacích zařízení. Ve městě Příbram se nachází významné poutní místo v Čechách – Svatá Hora, město Dobříš se může pochlubit zámekem s proslulým anglickým a francouzským parkem. Nachází se zde národní přírodní rezervace Drbákov – Albertovy skály – jeden z nejuplněnějších a nejlépe zachovaných souborů ekosystémů význačných pro říční fenomén střední Vltavy, ve kterém můžeme obdivovat přirozená společenstva skalních srázů v údolí Vltavy i zachovalé suťové lesy s hojným výskytem tisu.⁴⁵

Školství je v okrese zastoupeno širokou sítí základních, mateřských škol, učilišť, středních škol. Mateřských škol se zde nachází 67, základních škol 52. Střední vzdělání lze získat na 16 školách. Z toho je 5 gymnázií, 13 škol odborného vzdělání a 5 škol

⁴⁵ ČSÚ. Charakteristika okresu Příbram. Český statistický úřad. [Online] [Citace: 2015-03-27]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xs/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_pribram.

nástavbových studií. V příbramském okrese se nachází 4 školy Vyššího odborného vzdělání.⁴⁶

Městu Příbram i celému regionu zajistilo světové jméno nerostné bohatství na úpatí Brd pod Třemošnou. Historie je od dávného období spjata s hornickou činností. Za svůj rozmach vděčí Příbramsko rovněž báňské činnosti, což však přineslo současným generacím ekologické problémy. Pro oblast je charakteristický průmysl potravinářský, strojírenský a hutnictví neželezných kovů. V samotné Příbrami je vytvořen hornický skanzen, který odhaluje slavné období hornického města a neutěšené pozice obyčejných kovkopů. V minulosti bylo tradičním hornickým městem a od 16. století prudký rozkvět těžby znamenal pro Příbram povýšení na královské horní město. Největší rozkvět těžební, úpravárenské a hutnické činnosti nastal polovině 19. století. V 50 letech minulého století vznikly v Příbramské oblasti i doly na uranovou rudu, její ložisko bylo jedním z nejkvalitnějších na světě. Těžba byla ukončena v roce 1979.⁴⁷

Obrázek 8 - Poloha regionu Příbram

(Zdroj: MPSV)

3.8.2. Obyvatelstvo

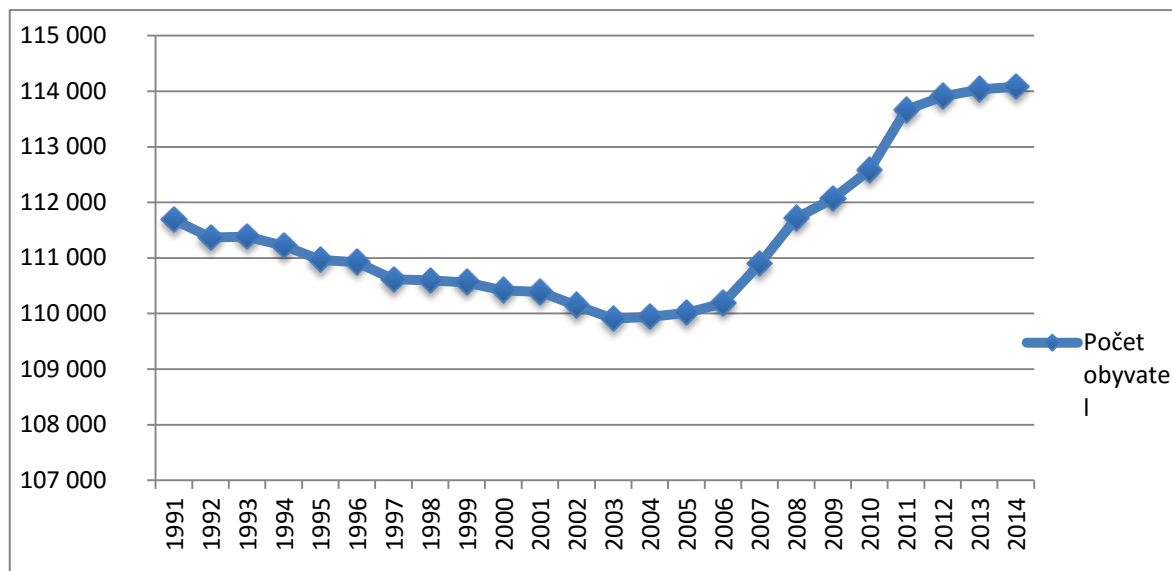
K 31. 12. 2014 žilo v příbramském regionu 114 084 obyvatel což je 8,8% obyvatel kraje, z toho 57 818 žen a 56 266 mužů. S hustotou zalidnění 67 obyvatel na km² a řadí se mezi nejméně osídlené okresy v kraji, především díky oblastem, které

⁴⁶ ČSÚ. Statistická ročenka Středočeského kraje - 2014. *Český statistický úřad* [online]. 2015 [cit. 2015-06-19]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/20-vzdelavani4912>

⁴⁷ ČSÚ. Charakteristika okresu Příbram. *Český statistický úřad*. [Online] [Citace: 2015-03-27]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xs/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_pribram.

slouží pouze k rekreačním účelům. Dalším důvodem proč okres patří mezi nejméně zalidněné okresy v ČR, je členité území, které z 43% hospodářské půdy zaujímají lesy z oblastí pohorí Hřebenů a Brd. Ekonomicky aktivních obyvatel je 55 821, z toho 50 242 zaměstnaných.⁴⁸

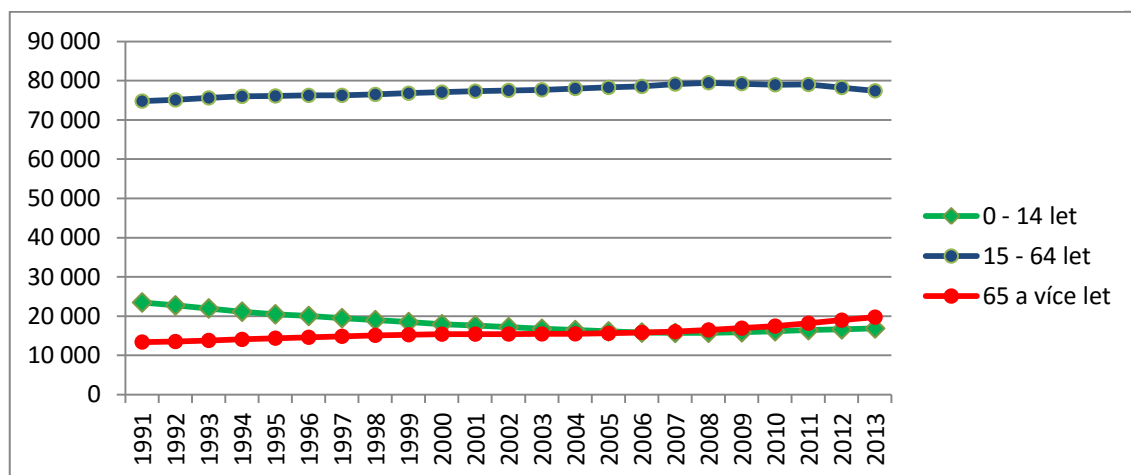
Graf č. 1 - Vývoj počtu obyvatel 1991 - 2014

Zdroj: vlastní zpracování (ČSÚ, Stav obyvatel ve vybraném území)

Graf č. 1 ukazuje, že od roku 1991 až do roku 2003 na Příbramsku počet obyvatel klesal. V roce 2003 žilo v regionu 109 910 obyvatel. Zlom nastal mezi roky 2003 a 2004, kdy počet obyvatel začal růst a nejvíce obyvatel bylo v roce 2014 a to 114 084. Největší nárůst obyvatel byl v letech 2007 – 2008 a 2010 – 2011.

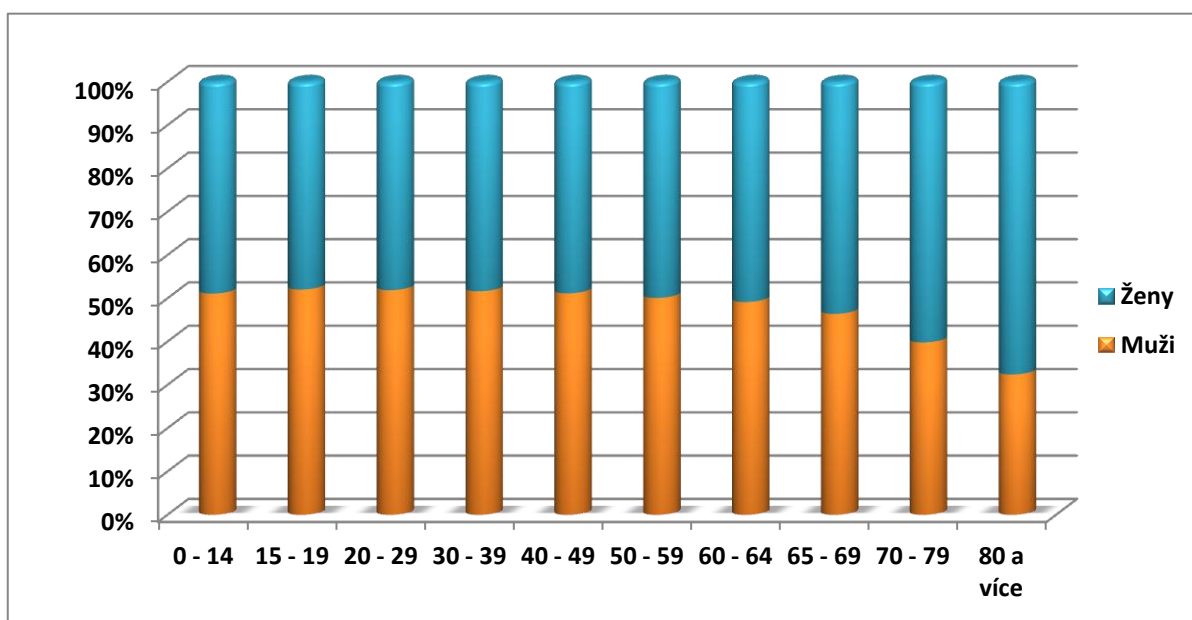
Graf č. 2 - Vývoj počtu obyvatel ve věkových skupinách v letech 1991 - 2013

Zdroj: vlastní zpracování (ČSÚ, Stav obyvatel ve vybraném území)

Druhý graf zobrazuje vývoj počtu obyvatel ve třech věkových skupinách. Z grafu je patrné, že největší zastoupení má nejrozsáhlejší skupin, která zahrnuje osoby ve věku 15 – 64 let. Počet obyvatel od roku 1991 mírně rostl, až do roku 2008, kdy v této věkové skupině bylo 79 473 obyvatel. Kategorie obyvatel 0 – 14 let v roce 1991 měla 23 494 obyvatel, což bylo nejvíce a od té doby počet klesal až do roku 2007, kdy měl okres v této kategorii 15 731 obyvatel. Od roku 2008 počet obyvatel začal znovu růst. Zde je patrné, že na Příbramsko působil trend nízké porodnosti, což směřuje k zvyšování počtu starších obyvatel. V grafu je jasně vidět, že každý rok počet obyvatel starších 65 let rostl a od roku 2010 je více obyvatel starších 65 let než obyvatel 0 – 14 let.

Graf č. 3 - Obyvatelstvo podle věku a pohlaví

Zdroj: vlastní zpracování (ČSÚ, Vše o území. Sčítání lidu, domů a bytů 2011)

Třetí graf znázorňuje složení obyvatelstva v deseti věkových skupinách rozdělených podle pohlaví. Na grafu je patrné, že do věkové kategorie 50-59 let je převaha mužů. Od kategorie 60-64 let je více žen a nejznatelnější převaha žen je v kategorii 80 a více let. Může to být způsobeno tím, že se ženy dožívají vyššího věku než muži

Tabulka 1- Obyvatelstvo podle nejvyššího ukončeného vzdělání

		Celkem	Muži	Ženy
Obyvatelstvo ve věku 15 let a více		96 657	47446	49211
Z toho podle stupně vzdělání	Bez vzdělání	394	193	201
	základní včetně neukončeného	18167	6937	11230
	střední vč. vyučení (bez maturity)	34840	20744	14096
	úplně střední (s maturitou)	26574	11687	14887
	nástavbové studium	2637	876	1761
	vyšší odborné vzdělání	1348	440	908
	Vysokoškolské	9069	4627	4442

Zdroj: vlastní zpracování (ČSÚ. Vše o území VDB. Český statistický úřad)

V tabulce číslo 1 je znázorněná vzdělanostní struktura obyvatelstva v regionu Příbram podle pohlaví. U mužské populace převládá vzdělání střední vč. vyučení (bez maturity) v počtu 20 744. Druhé nejčastější vzdělání je úplně střední (s maturitou), které dosáhlo 11 687 mužů. Třetí nejčastější vzdělání je základní včetně neukončeného a čtvrté vzdělání je vysokoškolské. U žen na Příbramsku převládá vzdělání úplně střední (s maturitou) v počtu 14 887, druhé nejčastější je střední vč. vyučení (bez maturity) v počtu 14 096, třetí vzdělání je základní včetně neukončeného a čtvrté je vysokoškolské. Celkově nejvyšší četnosti dosáhlo vzdělání střední vč. vyučení (bez maturity) v počtu 34 840, druhé nejčastější vzdělání je úplně střední (s maturitou), které dosáhlo 26 574 osob.

3.8.3. Silné a slabé stránky okresu Příbram

Silné stránky okresu

- příznivá geografická poloha, blízkost Prahy vytváří pro občany pracovní příležitosti
- dobré spojení soukromou i veřejnou dopravou s Prahou
- existence několika firem mezinárodního i celostátního významu, např. Bobcat, Kostal, Ravak, Disa, Povltavské mlékárny Sedlčany
- dobré podmínky pro rozvoj zemědělské výroby i zpracovatelského průmyslu

- rekreační oblasti, především pro letní rekreaci, např. oblast Orlické přehrad
- bohatý kulturně – historický potenciál, např. vlastní divadlo⁴⁹

Slabé stránky okresu

- nerovnoměrná rozvinutost regionu
- špatný technický stav silnic
- konkurence Prahy způsobuje odchod kvalifikované síly
- nedostatek pracovních příležitostí v některých oblastech regionu⁵⁰

⁴⁹ *Analýza trhu práce v okrese za rok 2010: Úřad práce v Příbrami* [online]. [cit. 2015-11-27]. Dostupné z: <http://portal.mpsv.cz/upcr/kp/stc/statistiky/rocní/pbokres1210.pdf>

⁵⁰ *Analýza trhu práce v okrese za rok 2010: Úřad práce v Příbrami* [online]. [cit. 2015-11-27]. Dostupné z: <http://portal.mpsv.cz/upcr/kp/stc/statistiky/rocní/pbokres1210.pdf>

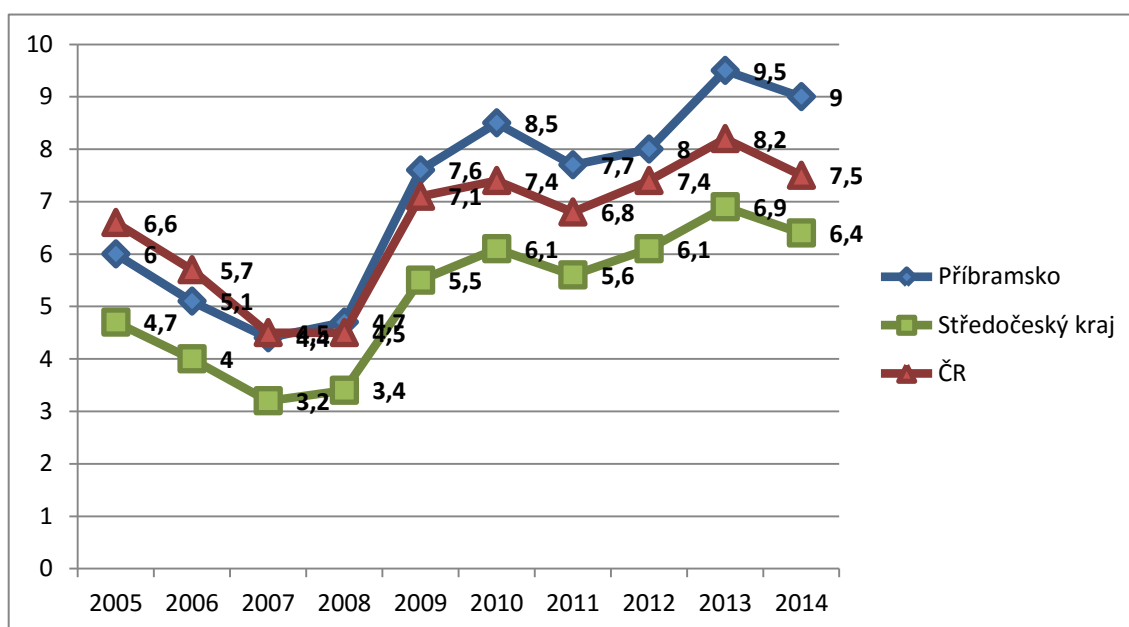
4 Analýza nezaměstnanosti regionu Příbram

Následná kapitola je orientována na analýzu nezaměstnanosti v letech 2004 – 2014. Data jsou uváděna vždy ke konečnému dni daného roku či měsíce.

4.1. Základní charakteristika vývoje nezaměstnanosti v letech 2004 -2014

V grafu č. 4 je porovnaný vývoj nezaměstnanosti v okrese Příbram, Středočeském kraji a České republice. Z grafu je patrné, že podíl nezaměstnaných osob v okrese, který v průběhu uvedeného období kopíruje vývoj nezaměstnanosti České republiky, se přesto dlouhodobě drží nad jejím průměrem i nad průměrem Středočeského kraje. Zde je zobrazen vývoj, kdy od roku 2005 docházelo k poklesu nezaměstnanosti, ale mezi lety 2008 a 2009 došlo z 6 % na 7,6 % k viditelnému nárůstu nezaměstnanosti v důsledku hospodářské krize. Nezaměstnanost se v roce 2013 vyšplhala až na rekordních 9,5 %, naopak nejnižší nezaměstnanost činila 4,4 % v roce 2007. V roce 2014 byla nezaměstnanost 9 % v regionu Příbram.

Graf č. 4 - Vývoj podílu nezaměstnaných osob v regionu Příbram ve srovnání se Středočeským krajem a ČR v letech 2005-2014

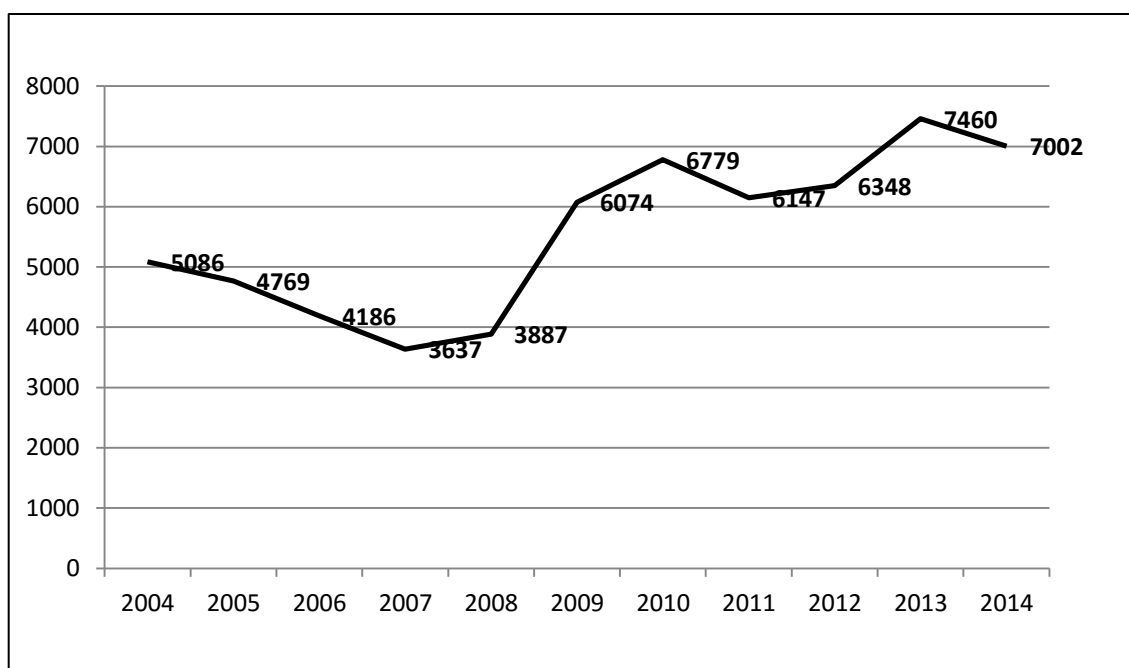

Zdroj: vlastní zpracování (ČSÚ. Veřejná databáze: Český statistický úřad)

4.1.1. Vývoj nezaměstnanosti

V následujícím grafu č. 5 můžeme vidět vývoj nezaměstnanosti v regionu Příbram od prosince roku 2004 do prosince roku 2014. Z grafu můžeme vyčíst snižování nezaměstnanosti od roku 2004 do roku 2007. V letech 2008 a 2009 došlo k rapidnímu růstu nezaměstnanosti. Nejvyšší nezaměstnanost byla v roce 2013 a to 7460 osob, v roce 2014 nezaměstnanost klesla, ale stále byla třetí nejvyšší za sledované období.

Graf č. 5 - Vývoj nezaměstnanosti od roku 2004 - 2014

Zdroj: vlastní zpracování (MPSV, Vývoj nezaměstnanosti od července 2004)

V následující tabulce můžeme vidět vývoj počtu uchazečů a vývoj počtu volných míst. Od roku 2004 až do roku 2007 počet uchazečů o zaměstnání klesal a volná místa se střídavě zvyšovala a snižovala. Nejvíce volných míst bylo v roce 2007 a to 1241. Nejméně volných míst bylo v roce 2009 a to 201, oproti předcházejícímu roku to bylo o více než 500 volných míst méně. Od následujícího roku se volná místa začala navyšovat, což pokračovalo až do roku 2014.

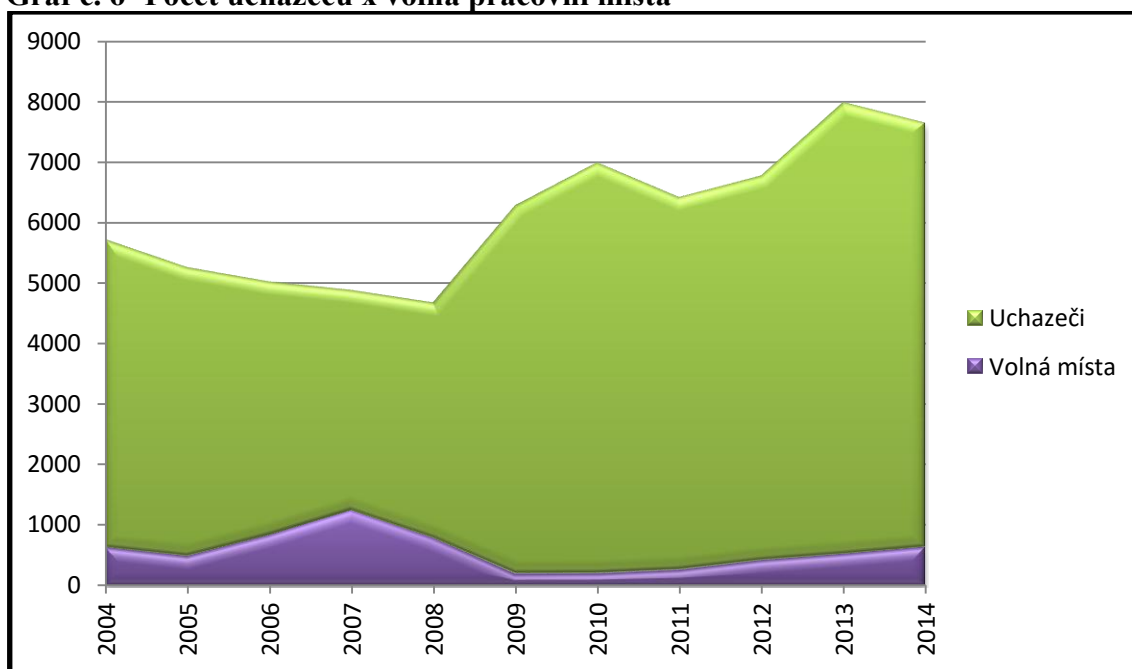
Tabulka 2 - Vývoj počtu uchazečů o zaměstnání a volná pracovní místa v regionu Příbram v letech 2004 - 2014

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Uchazeči	5086	4769	4186	3637	3887	6074	6779	6147	6348	7460	7002
Volná místa	632	486	832	1241	785	201	206	265	420	522	638

Zdroj: vlastní zpracování (Vývoj nezaměstnanosti od července 2004: Integrovaný portál MPSV)

Na následujícím grafu číslo 6 je znázorněn poměr uchazečů k volným pracovním místům. Je vidět, že počet uchazečů výrazně převyšuje volná místa v regionu Příbram. V roce 2014 na jedno pracovní místo připadalo přibližně 11 uchazečů. Největší počet uchazečů na jedno volné pracovní místo bylo v roce 2010. Na jedno volné místo připadalo přibližně 33 uchazečů. Od téhož roku začala volná místa v regionu přibývat.

Graf č. 6- Počet uchazečů x volná pracovní místa

Zdroj: vlastní zpracování (Vývoj nezaměstnanosti od července 2004: Integrovaný portál MPSV)

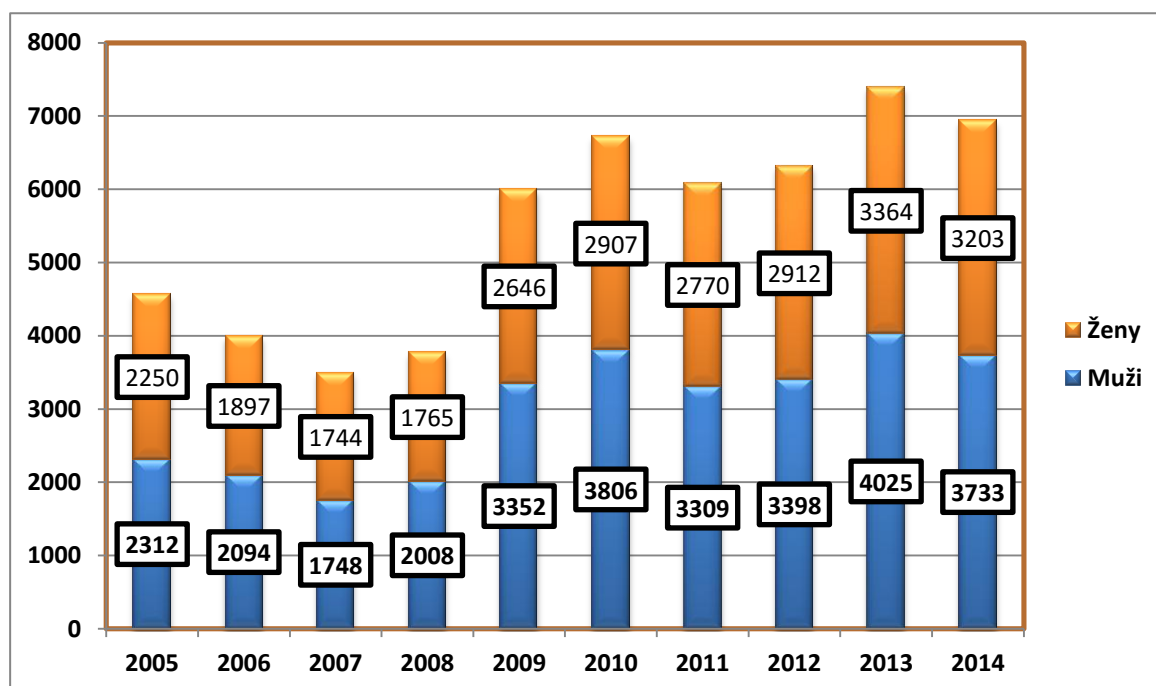
4.1.2. Nezaměstnanost v okrese podle různých kritérií

Tato část bakalářské práce je věnována nezaměstnanosti v příbramském okrese z hlediska odlišných kritérií, jako je například věková či vzdělanostní skladba uchazečů o zaměstnání.

Nezaměstnaní podle pohlaví

V grafu číslo 7 je znázorněno rozdělení mužů a žen z dosažitelných osob. Dosažitelná osoba je osoba, která může bezprostředně nastoupit do zaměstnání při nabídce vhodného pracovního místa, tj. evidovaní nezaměstnaného, který nemá žádnou objektivní překážku pro přijetí zaměstnání. Z grafu je patrné, že nezaměstnaných mužů bylo ve všech letech více než nezaměstnaných žen.

Graf č. 7 - Rozdělení mužů a žen z dosažitelných osob

Zdroj: vlastní zpracování (ČSÚ. Veřejná databáze: Český statistický úřad)

Nezaměstnaní podle věku

V následující tabulce jsou zobrazeni uchazeči o zaměstnání rozdělení podle věkových skupin. Z tabulky vyplývá, že počet nezaměstnaných se v roce 2014 snížil téměř ve všech věkových skupinách kromě skupiny 65 a více let, kde stoupl počet uchazečů. Největší skok nastal v letech 2008 a 2009. Nezaměstnanost je ve všech věkových skupinách podobná, výrazný rozdíl je jen v poslední skupině nezaměstnaných ve věku 65 a více let.

Tabulka 3 - Nezaměstnaní podle věku

Rok	Počet uchazečů	Do 24 let	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a více
2014	7002	962	1452	1770	1470	1340	8
2013	7 460	1160	1652	1780	1517	1345	6
2012	6348	1007	1422	1466	1366	1082	5
2011	6147	1035	1406	1362	1367	976	1
2010	6779	1109	1588	1502	1451	1125	4
2009	6074	1100	1457	1251	1334	928	4
2008	3887	677	869	765	912	660	4
2007	3637	539	853	731	916	597	1
2006	4186	764	988	803	1059	570	2
2005	4769	865	1147	929	1263	563	2
2004	5086	1086	1258	955	1303	483	1

Zdroj: vlastní zpracování (MPSV. Statistiky nezaměstnanosti: Integrovaný portál MPSV)

Nezaměstnaní podle vzdělání

Nezaměstnanost se v příbramském regionu dotýká všech vzdělanostních skupin obyvatelstva. Lidé s různorodou profesní kvalifikací, mají rozdílné možnosti uplatnění. V současnosti mají zaměstnavatelé vyšší nároky na uchazeče o zaměstnání, a proto čím méně vzdělaný člověk, tím hůře si hledá uplatnění na trhu práce.

Vysoké zastoupení populace s výučním listem se od roku 2004 nemění. V letech 2006 – 2008 počet mírně klesl pod tisíc, ale poté začal zase stoupat až do roku 2013, kdy byl počet největší. Stále je nejvíce nezaměstnaných ve vzdělanostní skupině vyučení a střední vzdělání bez maturity. Nejméně nezaměstnaných osob je s vyšším

nebo vysokoškolským vzděláním, nicméně oproti roku 2004 se jejich počet zvýšil o více než polovinu uchazečů. To prokazuje růst vysokoškolsky vzdělaných lidí, kteří ale nenachází své uplatnění. Počet lidí s úplným středním vzděláním s maturitou je přibližně stejný jako u uchazečů se základním, neúplným nebo bez vzdělání.

Tabulka 4 - Struktura uchazečů o zaměstnání dle dosaženého vzdělání v letech 2004 - 2014

Rok	Základní, neúplné, bez vzdělání	Vyučení a střední vzdělání bez maturity	Úplné střední s maturitou	Vyšší a vysokoškolské
2004	1274	2493	1148	171
2005	1215	2319	1081	154
2006	995	2081	992	118
2007	838	1772	891	136
2008	901	1891	925	170
2009	1285	2971	1474	280
2010	1431	3385	1655	308
2011	1415	3024	1403	305
2012	1427	3111	1464	346
2013	1624	3646	1828	362
2014	1556	3312	1737	397

Zdroj: vlastní zpracování (MPSV. Statistiky nezaměstnanosti: Integrovaný portál MPSV)

Struktura uchazečů podle délky evidence na ÚP od roku 2004 do roku 2014.

V tabulce číslo 5 je zobrazena struktura uchazečů podle délky evidence na Úřadu práce mezi roky 2004 – 2014. Jak je z tabulky patrné, nejvíce nezaměstnaných je v evidenci na ÚP v délce do 3 měsíců. Další nejpočetnější kategorie jsou od 3 – 6 měsíců a 24 a více měsíců. Nepříznivým jevem nejen pro příbramský region, ale i pro celou Českou republiku, je situace dlouhodobě evidovaných uchazečů na úřadu práce. V roce 2014 bylo 28 % nezaměstnaných 24 a více měsíců.

Tabulka 5 - Struktura uchazečů podle délky evidence na ÚP

Rok	Do 3 měsíců	3 – 6 měsíců	6 – 9 měsíců	9 – 12 měsíců	12 – 24 měsíců	24 a více měsíců
2004	1781	952	482	343	630	898
2005	1610	904	467	280	575	933
2006	1425	698	357	289	526	891
2007	1324	639	347	232	362	733
2008	1605	735	344	208	336	659
2009	2247	1245	721	520	638	703
2010	2436	1158	657	507	1073	948
2011	1923	1035	510	408	1013	1258
2012	1976	1064	545	460	936	1367
2013	1938	1216	695	655	1271	1685
2014	1826	1006	577	449	1171	1973

Zdroj: Zdroj: vlastní zpracování (MPSV. Statistiky nezaměstnanosti: Integrovaný portál MPSV)

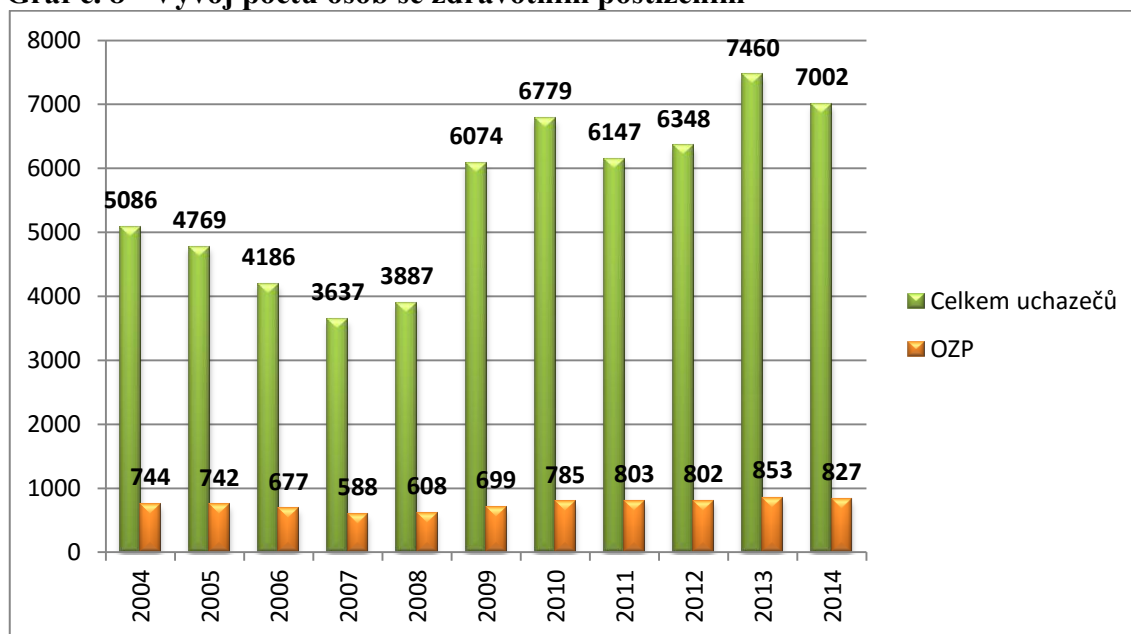
4.1.3. Rizikové skupiny obyvatel

Osoby se zdravotním postižením

Zdravotní postižení představuje význačnou osobní i sociální událost. Zdravotním postižením se rozumí dlouhodobý nebo trvalý stav, který již nelze léčbou úplně odstranit. Prostředky a schopnosti současné medicíny to jednoduše nedovolují. Jeho negativní důsledky se mohou snažit pouze zmírnit, například různými formami sociálních služeb, vhodnými náhradními pomůckami. Lidé se zdravotním postižením musí překonávat řadu problémů, které částečně vyplývají z existence daného postižení, částečně jsou dány omezeními, která jim v průběhu svého vývoje postavila do cesty organizace lidské společnosti.

Z grafu číslo 8 lze vidět vývoj počtu nezaměstnaných osob se zdravotním postižením v letech 2004 – 2014. K největšímu nárůstu nezaměstnanosti u zdravotně postižených osob došlo mezi roky 2008 a 2009, kdy nárůst byl 91 osob. Je to samozřejmě ovlivněno tím, že byl celkově velký nárůst nezaměstnanosti. V posledním sledovaném roce 2014 se počet nezaměstnaných snížil o 26 osob.

Graf č. 8 - Vývoj počtu osob se zdravotním postižením

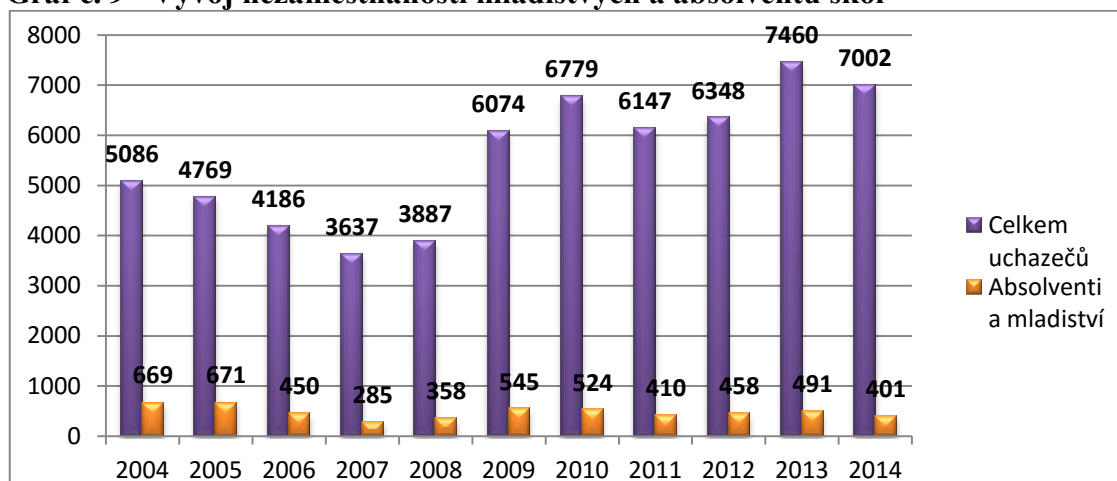
Zdroj: vlastní zpracování (MPSV. Statistiky nezaměstnanosti: Integrovaný portál MPSV)

Mladiství a absolventi škol

Mladiství a absolventi škol představují na trhu práce jednu z nejrizikovějších skupin. Situace uchazečů v této kategorii je v regionu poměrně nepříznivá. Tito uchazeči jsou oproti konkurenci znevýhodňováni. Mají nedostatek praktických zkušeností, bez nichž je hledání pracovního uplatnění na trhu práce velice problémové. Řada zaměstnavatelů se bojí rizik a nevýhod spojených se zaměstnáním absolventů bez praxe a zkušeností. V důsledku omezené nabídky pracovních míst, neochoty dojíždět za prací, nesouladu mezi kvalifikací absolventů a poptávkou po práci na okresním trhu práce dochází v regionu často k situaci, kdy se absolventi neuplatňují v oboru, který absolvovali. Pracují také na pozicích, které nevyžadují tak vysokou úroveň vzdělání, které dosáhli.

Počet uchazečů o zaměstnání z řad absolventů a mladistvých v regionu Příbram kulminuje zpravidla v září. Je to dáno především tím, že řada absolventů nepokračuje v dalším studiu a začíná si hledat své první zaměstnání. Nejlepší postavení na okresním trhu práce mají absolventi ve strojírenských a stavebních profesích, neboť jsou snadno umístitelní. Problém této kategorie nezaměstnaných představuje umístění ve službách. Z důvodu nulové praxe a obav zaměstnavatelů z dlouhodobého zaškolování je počet nezaměstnaných absolventů a mladistvých v této oblasti vyšší.

Graf č. 9 - Vývoj nezaměstnanosti mladistvých a absolventů škol

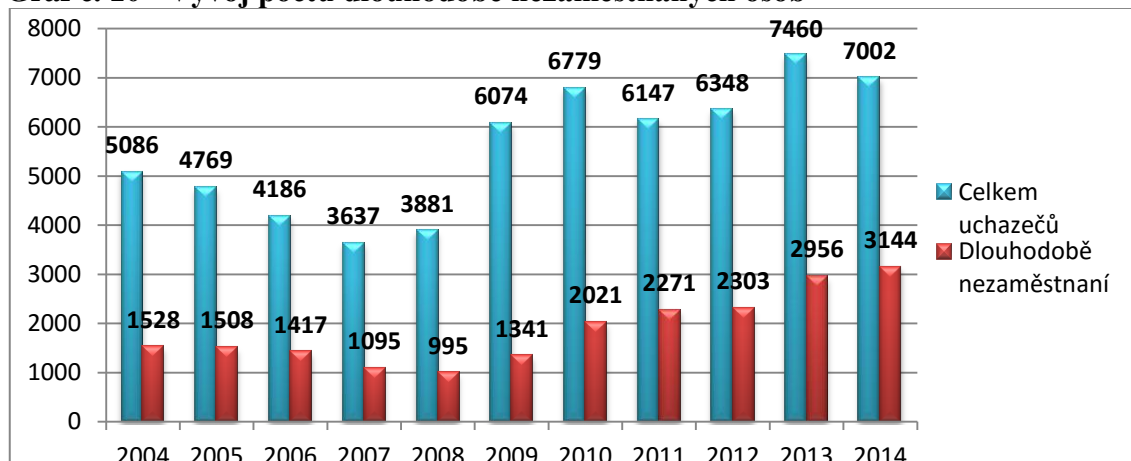

Zdroj: vlastní zpracování (MPSV. Pololetní statistiky absolventů škol a mladistvých v evidenci ÚP: Integrovaný portál MPSV)

Dlouhodobě nezaměstnaní

Další rizikovou skupinu nezaměstnaných tvoří dlouhodobě nezaměstnaní. Dlouhodobá nezaměstnanost je definována dobou evidence na úřadě práce delší než 1 rok. Hledání pracovního uplatnění dlouhodobě nezaměstnaných evidovaných na úřadu práce je spojeno se závažnými potížemi. Nezaměstnaní ztrácejí pracovní návyky, pracovní znalosti i dovednosti. Vyšší předpoklad dlouhodobé nezaměstnanosti mají v regionu Příbram především osoby s nízkým vzděláním, ženy s malými dětmi a osoby se zdravotním postižením.

Graf č. 10 - Vývoj počtu dlouhodobě nezaměstnaných osob

Zdroj: vlastní zpracování (MPSV. Statistika nezaměstnanosti: Integrovaný portál MPSV)

Graf číslo 10 znázorňuje vývoj počtu dlouhodobě nezaměstnaných osob v letech 2004 – 2014. Od roku 2004 se počet dlouhodobě nezaměstnaných snižoval z 1528 osob

na 995 v roce 2008. V roce 2009 se počet zvýšil o 346, největší nárůst nastal v roce 2010, kdy počet dlouhodobě nezaměstnaných vzrostl o 680 osob. V dalších letech dlouhodobá nezaměstnanost stále roste, mezi lety 2012-2013 vzrostla o 653 osob. I když celková nezaměstnanost v roce 2014 klesla oproti předcházejícímu roku, dlouhodobá nezaměstnanost stoupla.

4.1.4. Aktivní politika zaměstnanosti

Problém, který nezaměstnanost v regionu představuje, se Úřad práce v Příbrami snaží zčásti eliminovat prostřednictvím aktivní politiky zaměstnanosti. Mezi základní nástroje, které jsou úřadem práce podporovány, patří společensky účelná pracovní místa, veřejně prospěšné práce a rekvalifikace.

V roce 2014 bylo v Příbrami v rámci aktivní politiky zaměstnanosti vytvořeno 857 nových pracovních míst, což je o 248 pracovních míst více než v předešlém roce 2013, kdy bylo vytvořeno 609 pracovních míst. Z Evropského sociálního fondu bylo vytvořeno 696 nových pracovních míst a zbytek pracovních míst byl vytvořen ze státního rozpočtu.⁵¹

Realizované projekty

Projekt „Vzdělávejte se pro růst! - Adaptibilita“

Cílem projektu byla podpora zaměstnavatelů, kteří překonali hospodářskou krizi a v současnosti uskutečňují svoje působení v odvětvích s předpokladem růstu a s podstatným podílem na tvorbě HDP. Projekt byl stanoven pro všechny druhy podniků ve zvolených odvětvích stavebnictví, strojírenství, nezávislý maloobchod, terénní sociální služby, odpadové hospodářství.

Projekt byl orientován na podporu vzdělávání zaměstnanců v podnicích s růstem a byl zaměřen na podporu udržitelnosti pracovních míst. V programu se nejvíce čerpalo v oblasti strojírenství a odpadového hospodářství.⁵²

⁵¹ MPSV. *Zpráva o situaci na krajském trhu práce: Integrovaný portál MPSV* [online]. [cit. 2015-11-25]. Dostupné z: <http://portal.mpsv.cz/upcr/kp/stc/statistiky/rocnipbkrajr2014.pdf>

⁵² MPSV. *Roční zprávy o situaci na trhu práce v jednotlivých okresech Středočeského kraje. Integrovaný portál MPSV.* [Online] [Citace: 2015-03-28]. Dostupné z: <http://portal.mpsv.cz/upcr/kp/stc/statistiky/rocnipb>.

Projekt „Vzdělávejte se pro stabilitu!“

Cílem projektu bylo podpořit udržení pracovních míst u zaměstnavatelů, kteří se ve spojení s negativním vývojem ekonomiky v ČR nacházeli v přechodně nesnadném hospodářském stavu a prozatímne nebyli schopni zaměstnancům přidělovat práci ve sjednaném rozsahu. Zaměstnavatelé měli možnost, aby pro své zaměstnance v období, kdy jim nebyli schopni přidělovat práci, realizovali odborný rozvoj. Tím docházelo kromě udržování pracovních míst k naplňování druhého, neméně významného cíle projektu a to k prohloubení, či zvýšení kvalifikace zapojených zaměstnanců.⁵³

Projekt „Podpora odborného vzdělávání zaměstnanců“

Projekt volně navazoval na projekt „Vzdělávejte se pro růst! -adaptabilita“ a byl určen zaměstnavatelům s pevnou pozicí na trhu a s očekávaným růstem. Projekt byl určen zaměstnavatelům, nebo OSVČ s, i bez zaměstnanců, kteří v meziročním porovnání nezaznamenali nižší pokles tržeb než je 5 %. Projekt umožnil zvoleným podnikům zajistit finanční příspěvky na vzdělávání či rekvalifikaci svých zaměstnanců. Současně byly zaměstnavateli uhrazeny mzdové náklady vzdělávaných zaměstnanců po období jejich vzdělávání.⁵⁴

Projekt „Vzdělávejte se pro růst!“ Rekvalifikace

Cílem projektu bylo snížení nezaměstnaných nebo ohrožených osob na trhu práce pomocí efektivního a účelného užití nástrojů a prostředků aktivní politiky zaměstnanosti. V rámci této výzvy byly podpořeny především cílové skupiny, které měly potenciál sehnat profesi u zaměstnavatelů ze sektoru podle Klasifikace ekonomických činností CZ - NACE.

⁵³ MPSV. Roční zprávy o situaci na trhu práce v jednotlivých okresech Středočeského kraje. Integrovaný portál MPSV. [Online] [Citace: 2015-03-28]. Dostupné z: <http://portal.mpsv.cz/upcr/kp/stc/statistiky/rocnipb>

⁵⁴ MPSV. Roční zprávy o situaci na trhu práce v jednotlivých okresech Středočeského kraje. Integrovaný portál MPSV. [Online] [Citace: 2015-03-28]. Dostupné z: <http://portal.mpsv.cz/upcr/kp/stc/statistiky/rocnipb>

Rekvalifikace se orientovala zejména na dosahování odborných vědomostí a pravomocích vyžadovaných na trhu práce s úmyslem připravit podpořené osoby pro skutečnou profesi nebo přiblížit jejich kvalifikaci očekávaným požadavkům trhu práce a tím zvýšit i jejich možnosti úspěchu na trhu práce. Uskutečnění rekvalifikací a poradenských programů probíhala prostřednictvím kontaktních pracovišť Úřadu práce ČR.⁵⁵

Projekt „Vzdělávání a dovednosti pro trh práce“

Cílem projektu byla možnost účastnit se poradenských programů, které by zvýšily motivaci k hledání zaměstnání, pomohli by uchazečům v orientaci na trhu práce a naučili je správně komunikovat se zaměstnavateli. Pomocí rekvalifikace jim pak bylo umožněno zvýšit, doplnit či přeměnit si svoji kvalifikaci.⁵⁶

4.2. Největší zaměstnavatelé v regionu Příbram

Na Příbramsku působí mnoho velkých firem. O těch nejdůležitějších jsou níže uvedeny bližší informace včetně údajů o počtu zaměstnanců. Kromě společností níže uvedených, je jedním z nejdůležitějších zaměstnavatelů město Příbram a několik dalších menších firem.

Oblastní nemocnice Příbram, a.s.

Oblastní nemocnice Příbram vznikla dne 1. 11. 2003, kdy byla převedena zdravotní péče od původních zdravotnických zařízení v Příbrami. Majitelem nemocnice Příbram je Středočeský kraj. Hlavními cíli nemocnice jsou: poskytování komplexní zdravotní

⁵⁵ MPSV. Roční zprávy o situaci na trhu práce v jednotlivých okresech Středočeského kraje. Integrovaný portál MPSV. [Online] [Citace: 2015-03-28]. Dostupné z: <http://portal.mpsv.cz/upcr/kp/stc/statistiky/rocnipb>

⁵⁶ MPSV. Roční zprávy o situaci na trhu práce v jednotlivých okresech Středočeského kraje. Integrovaný portál MPSV. [Online] [Citace: 2015-03-28]. Dostupné z: <http://portal.mpsv.cz/upcr/kp/stc/statistiky/rocnipb>

péče v plném rozsahu, provozování lékárenské péče, dopravní zdravotní služba a vozové zajištění pohotovosti.⁵⁷

Dle dat z Českého statistického úřadu, je počet zaměstnaných osob nemocnicí Příbram 1000 – 1499 zaměstnanců a tím je jedním z největší zaměstnavatelů v regionu Příbram.⁵⁸

Ravak, a.s.

Společnost Ravak, a.s. se zaměřuje na moderní koupelny promyšlené do posledního detailu. Svým zákazníkům dodává vany, sprchové kouty, dveře, vany s hydromasážními systémy, umyvadla, koupelnový nábytek, vodovodní baterie a doplňky. Ravak, a.s. byl založen v roce 1991 a je největší výrobce koupelnového vybavení v České republice a jeden z hlavních hráčů na evropském trhu. V současné době společnost má přibližně 500 zaměstnanců.⁵⁹

KOSTAL CR, spol. s r. o.

Kostal by založen v roce 1912 v německém městě Lüdenscheid. V současnosti působí v 17 zemích světa, je zaměřena na vývoj a výrobu elektroniky a elektromechanických komponentů. Mezi zákazníky KOSTAL patří řada významných průmyslových podniků, včetně největších světových automobilek. V současné době zaměstnává 500 – 999 zaměstnanců.⁶⁰

Doosan Bobcat Manufacturing s.r.o.

Doosan Bobcat Manufacturing s.r.o. je jedním z největších světových výrobců stavebních strojů. V září 2007 byl v Dobříši u Prahy otevřen nový Bobcat závod na produkci kompaktních nakladačů a bagrů. V tomto závodě se vyrábí přes 80%

⁵⁷ O nás: *Oblastní nemocnice Příbram, a.s.* [online]. [cit. 2015-11-25]. Dostupné z: <http://www.nemocnicepribram.cz/content.php?id=645>

⁵⁸ Oblastní nemocnice Příbram, a.s.,: *Kurzy.cz* [online]. [cit. 2015-11-25]. Dostupné z: <http://rejstrik-firem.kurzy.cz/27085031/oblastni-nemocnice-pribram-as/statisticky-urad/>

⁵⁹ O nás: *Ravak* [online]. [cit. 2015-11-27]. Dostupné z: <https://www.ravak.cz/cz/o-nas>

⁶⁰ Kostal CR [online]. [cit. 2015-11-27]. Dostupné z: <http://www.kostal.cz/html/showdoc.dodocid=6458.html>

produktů určených na trh Evropský, trh na Středním východě a v Africe (EMEA). Závod nyní zaměstnává 500 – 999 lidí.⁶¹

Dalšími významnými zaměstnavateli v regionu Příbram jsou Veolia Transport, Věznice Příbram, Povltavské mlékárny, a. s., Kovohutě Příbram nástupnická, a. s., DISA Industries s. r. o., ZAT a. s..

4.3. Dotazníkové šetření

Součástí analýzy nezaměstnanosti v regionu Příbram je dotazníkové šetření, které proběhlo v říjnu a listopadu 2015. Celkový počet respondentů byl 114. Cílem šetření bylo zjistit nejčastější příčiny nezaměstnanosti obyvatel příbramského regionu. Na základě dotazníkového šetření byly vyvozeny závěry.

Finální podoba dotazníku se skládá ze 17 otázek (viz Příloha č. 10). V dotazníku jsou použity otázky s jednou možností odpovědi, více možnostmi odpovědi a možnost textové odpovědi. Dotazník byl respondentům předkládán v elektronické a tištěné podobě. Během vyplňování byly v některých případech poskytnuty doplňující informace pro úplné pochopení položené otázky. Vyplnění dotazníku respondentům trvalo přibližně 5 - 10 minut. Výběr respondentů byl proveden náhodným výběrem v regionu Příbram. Nejčastějšími místy pro sběr informací byly úřady práce a elektronické dotazníky.

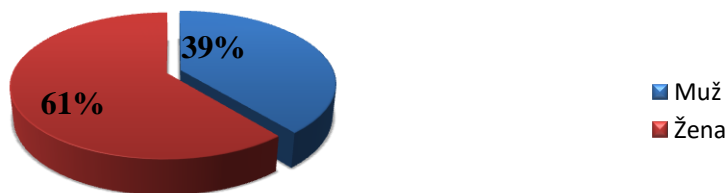
4.4. Charakteristika výběrového souboru

Vlastní výzkum je nejpodstatnější částí bakalářské práce. Celkový počet respondentů byl 114. Dotazovány byly pouze osoby, které odpovídaly podmínkám. Musely být: momentálně nezaměstnaní a mít současné bydliště v příbramském regionu.

Grafy v bakalářské práci byly vytvořeny dle dotazníkového šetření vlastním zpracováním.

⁶¹ Bobcat v ČR: *Doosan Bobcat* [online]. [cit. 2015-11-25]. Dostupné z: <http://www.bobcat.jobs.cz/>

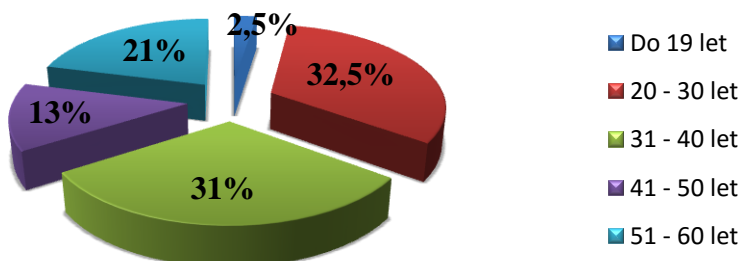
Graf č. 11- Uchazeči o zaměstnání dle pohlaví?

Zdroj: Dotazníkové šetření

Jak bylo již řečeno, dotazníkové šetření se zúčastnilo celkem 114 osob. Z celkového počtu bylo 70 (61 %) žen a 44 (39 %) mužů.

Graf č. 12 - Věk uchazeče o zaměstnání?

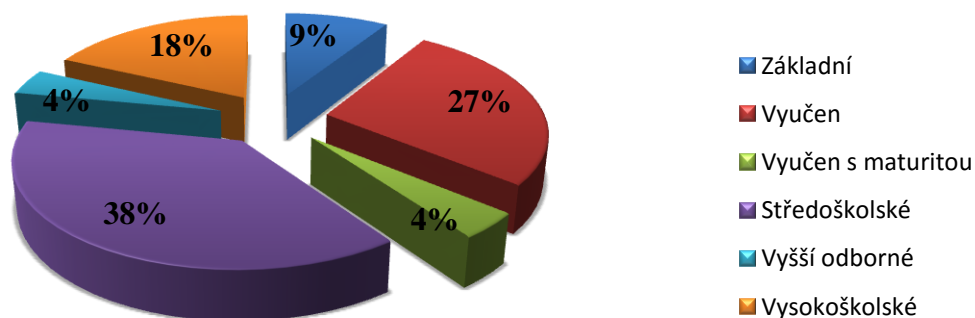

Zdroj: Dotazníkové šetření

Nejpočetnější věková skupina, která se zúčastnila dotazníkového šetření, byla ve věkovém rozmezí 20 – 30 let 37 (32,5 %) uchazečů a 31 – 40 let 35 (31 %) uchazečů. Obě tyto skupiny tvořily 63,5 % z celkově tázaných. Velké zastoupení uchazečů ve věku mezi 20 – 30 roky může být způsobeno zastoupením absolventů, kteří stále hledají uplatnění na trhu práce. Další skupinou mohou být matky a otcové na rodičovské dovolené, kteří spadají i do věkové kategorie 31 – 40 let.

Věková skupina 51 – 60 let, která čítá 24 (21 %) dotazovaných z celkových uchazečů, může mít problém s uplatněním například kvůli špatnému zdravotnímu stavu nebo neznalosti cizích jazyků. Do věkové skupiny 41 – 50 let spadá 15 (13 %) uchazečů, skupina ve věku do 19 let čítá 3 (3 %) uchazeče a uchazeči ve věku 61 a více let nebyli žádní.

Graf č. 13 - Nejvyšší dosažené vzdělání uchazeče?

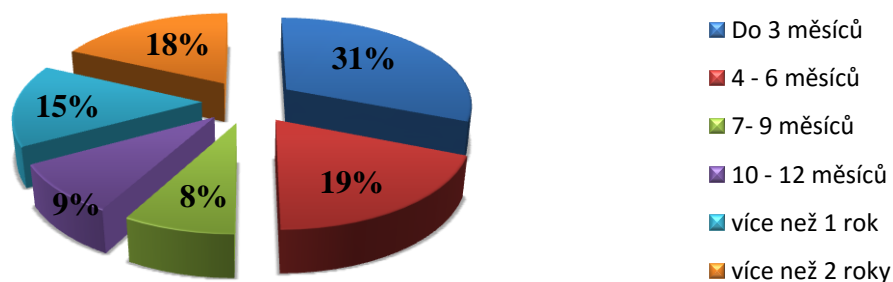

Zdroj: Dotazníkové šetření

Nejpočetnější skupinou, která má problém s nalezením pracovního uplatnění při svém vzdělání, jsou uchazeči se středoškolským vzděláním zakončeným maturitou. Tuto skupinu tvoří 43 uchazečů (38 %) ze všech dotazovaných osob. Důvodem, proč je těchto uchazečů nejvíce, může být to, že v dnešní době je mnohem více osob, které mají střední školu s maturitou.

Další početné skupiny jsou se vzděláním vysokoškolským 21 uchazečů (18 %) a vyučením 31 uchazečů (27 %), může to být v důsledku nedávného ukončení studia a stále ještě bez nalezení uplatnění na trhu práce. Ostatní skupiny zaujímají jen malé procento nezaměstnanosti v regionu.

Graf č. 14 - Doba evidence na Úřadu práce?

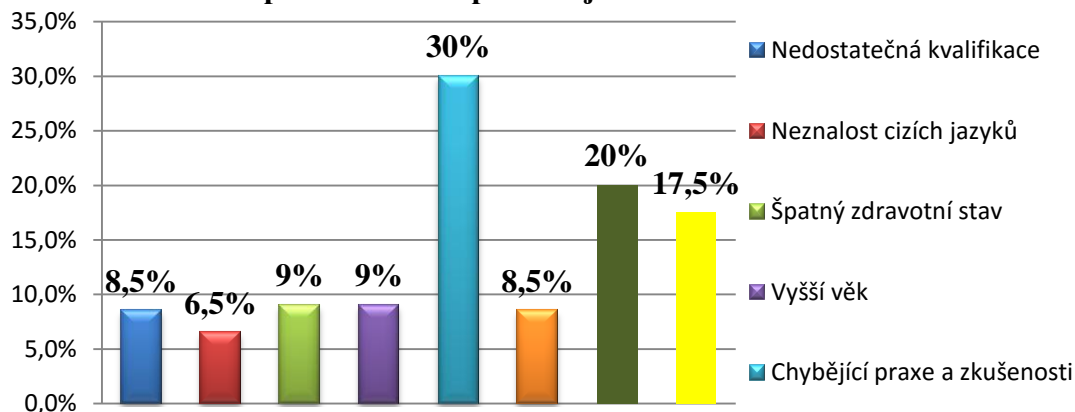
Zdroj: Dotazníkové šetření

V délce nezaměstnanosti největší skupinu zaujímají uchazeči s evidencí do 3 měsíců 35 uchazečů (31 %). Může to být způsobeno absolventy, kteří stále ještě hledají práci nebo sezonními zaměstnanci, kteří jsou přes zimní měsíce nezaměstnaní.

Další početnou skupinou jsou uchazeči, kteří hledají zaměstnání 4 – 6 měsíců 22 uchazečů (19 %). Do této skupiny mohou také patřit absolventi škol, u kterých

je vysoká šance, že zaměstnání brzo najdou. Ti, kteří hledají zaměstnání více než 2 roky 20 uchazečů (19 %), možná už ztratili motivaci a měli by se zapojovat do různých rekvalifikačních kurzů, aby zvýšili šance na nalezení nového zaměstnání.

Graf č. 15 - Důvod proč nemůžete práci najít?

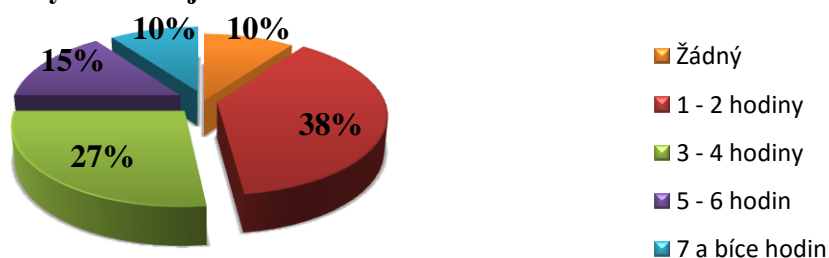

Zdroj: Dotazníkové šetření

Další otázka byla zaměřena na zjištění, co respondenti považují za hlavní příčinu své nezaměstnanosti. V otázce bylo možné označit více možností, konečný počet odpovědí od respondentů byl 143. Největší počet respondentů 43 (30 %) uvedlo jako hlavní důvod chybějící praxe a zkušenosti. Druhá nejčastější odpověď byla nedostatečná nabídka volných pracovních míst 29 nezaměstnaných (20 %).

Třetí nejčastější odpověď byla jiný 25 dotazovaných (17,5 %). Respondenti nejčastěji odpovídali starost o dítě v předškolním věku, práci jen na zkrácený úvazek, bez řidičského průkazu a špatná dopravní dostupnost. Vyšší věk a špatný zdravotní stav uvedlo shodně 13 respondentů (20 %). Nízká mzda a nedostatečná kvalifikace je důvodem 12 nezaměstnaných (17 %) a 9 respondentů uvedlo neznalost cizích jazyků (6,5 %).

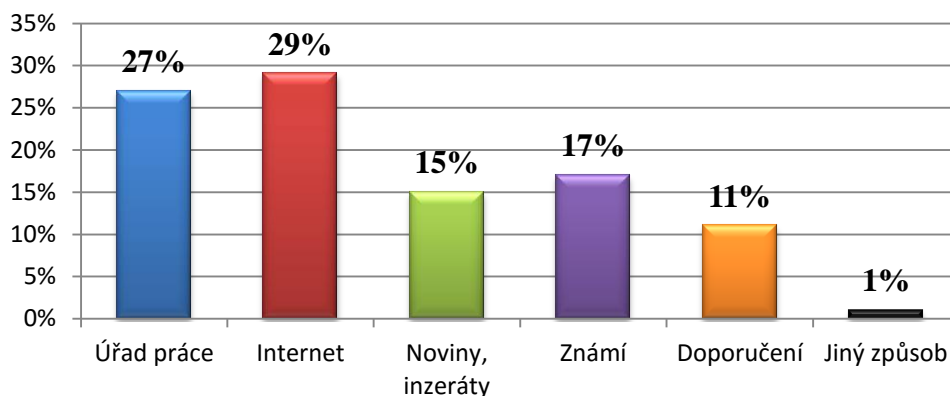
Graf č. 16 - Kolik času týdně věnujete hledání nového zaměstnání?

Zdroj: Dotazníkové šetření

Dalším předmětem šetření bylo zjištění množství volného času, který nezaměstnaní věnují hledání nového zaměstnání během jednoho týdne. Největší skupina 43 (38 %) osob hledá nové zaměstnání v průměru 1-2 hodiny týdně. Druhá největší skupina 31 (27 %) respondentů hledá zaměstnání 3-4 hodiny. Nejméně respondentů nevěnovalo hledání žádný čas 11 nezaměstnaných (10 %) a 12 (10 %) respondentů více jak 7 hodin.

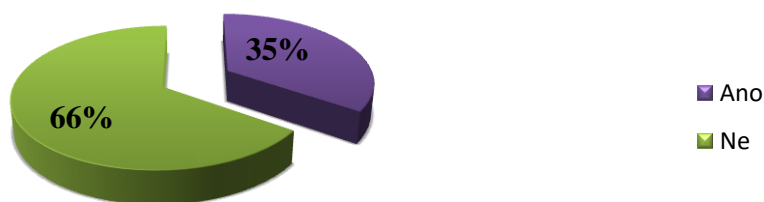
Graf č. 17 - Jakou formu při hledání práce jste zvolil/a?

Zdroj: Dotazníkové šetření

U této otázky bylo možné označit více možností, odpovědí celkem bylo 288. Nejčastější forma hledání práce u respondentů je pomocí internetu. Ze 114 dotazovaných takto odpovědělo 84 (29 %). Tato forma je nejrychlejší, nejpohodlnější a nabízí nejvíce nabídek. Druhá nejčastější forma je pomocí Úřadu práce, odpovědělo tak 78 (27 %) dotazovaných. Méně časté je hledání pomocí novin, přes známé osoby nebo doporučením (44 %).

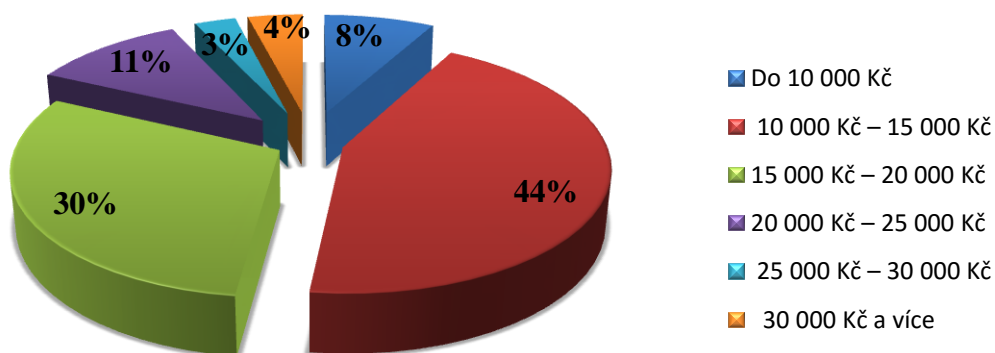
Graf č. 18 - Jste ochotný/á pracovat za minimální mzdu?

Zdroj: Dotazníkové šetření

Za minimální mzdu není ochotno pracovat 75 nezaměstnaných (65 %). Jde především o respondenty s vyšším vzděláním. Za minimální mzdu je ochotno pracovat 39 (35 %) nezaměstnaných, jde především o respondenty se základním a nižším vzděláním.

Graf č. 19 - Mzda, za kterou jste ochotni pracovat?

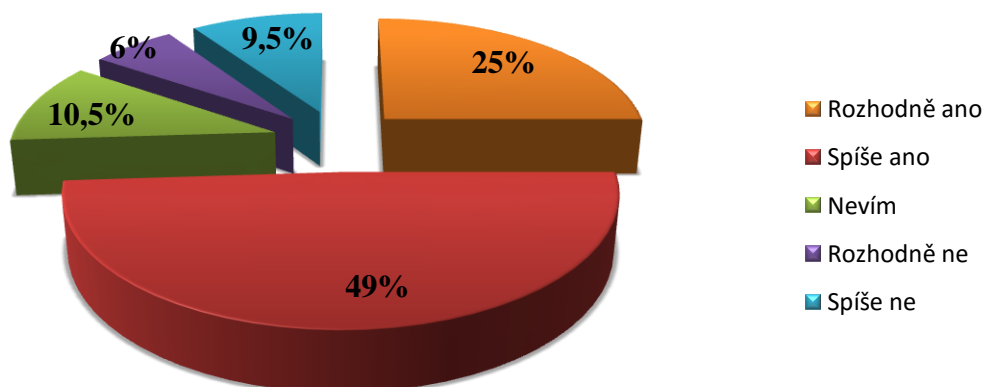

Zdroj: Dotazníkové šetření

Nejčastěji jsou respondenti ochotni pracovat za mzdu mezi 10 000 Kč – 15 000 Kč 50 nezaměstnaných (44 %) a 15 000 Kč – 20 000 Kč 34 (30 %) dotazovaných. Tyto výsledky odpovídají vzdělanostní struktuře, kde nejčastěji nezaměstnaní jsou lidé se vzděláním středoškolským a vyučením a jsou ochotni pracovat za takto vysokou mzdu.

Do 10 000 Kč je ochotno pracovat 10 (8 %) dotazovaných, nejčastěji takto odpovídali lidé se základním vzděláním. Za více jak 20 000 Kč je ochotno pracovat 21 (18 %) nezaměstnaných, což přibližně odpovídá lidem se vzděláním vyšším a vysokoškolským.

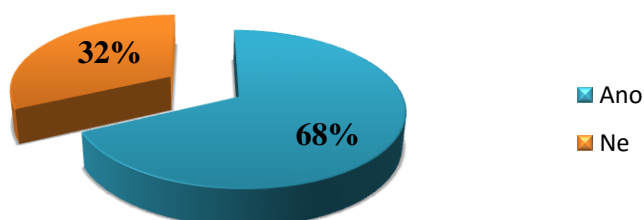
Graf č. 20 - Byli byste ochotní vzít práci pod Vaši kvalifikaci?

Zdroj: Dotazníkové šetření

Ze 114 respondentů je 28 (25 %) osob rozhodně ochotných vzít práci pod svoji kvalifikaci. Necelá polovina oslovených, tedy 56 (49 %) uchazečů je spíše ochotna vzít práci pod svoji kvalifikaci, nejčastěji jsou to lidé ve věku 31 – 40 let a 51 – 60 let. Osoby, které by se nejspíše rozhodovaly podle aktuální situace, je 12 (10,5 %) a druhu nabízené práce a 18 (15,5 %) nezaměstnaných by práci pod svoji kvalifikaci dělat nechtělo. Nejčastěji tak odpovídali lidé se středoškolským vzděláním a vyučením a častěji muži než ženy.

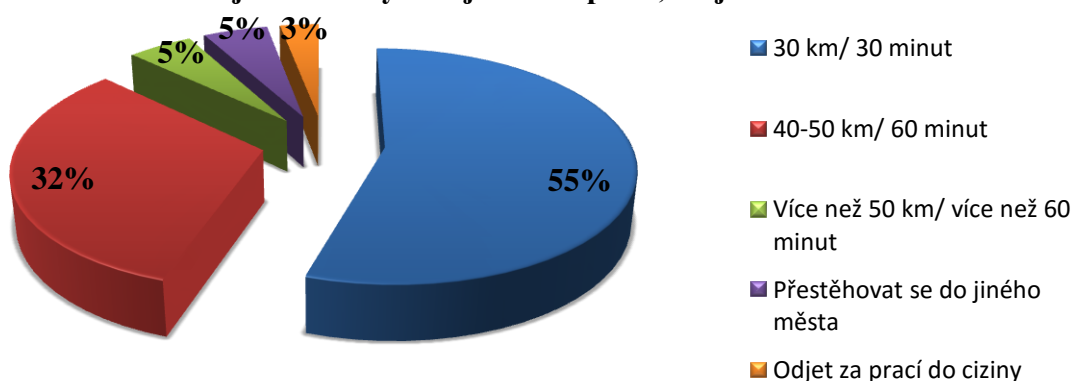
Graf č. 21 - Jste ochotný/á za práci dojíždět?

Zdroj: Dotazníkové šetření

Z tohoto grafu je patrné, že 78 (68 %) dotazovaných je ochotno dojíždět za prací a 36 (32 %) nezaměstnaných hledá zaměstnání jen v místě svého bydliště. O 68 % nezaměstnaných je následující graf, ve kterém je popsáno jaký čas jsou ochotni trávit dojížděním za zaměstnáním a do jaké vzdálenosti.

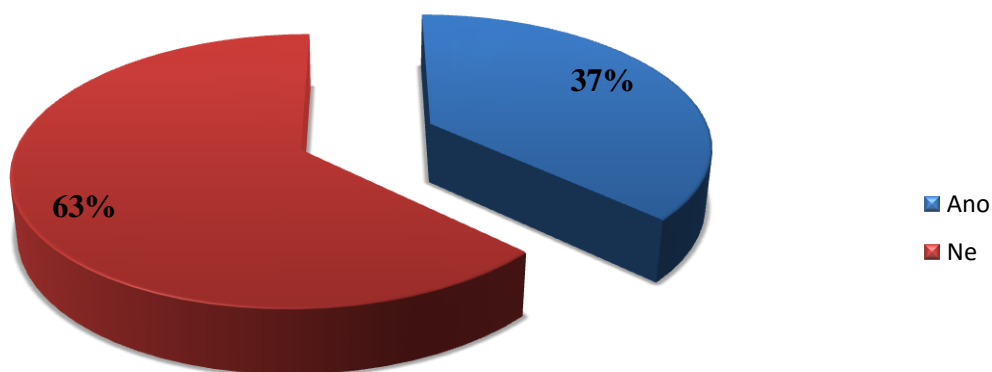
Graf č. 22 - Pokud jste ochotný/á dojíždět za prací, do jaké vzdálenosti?

Zdroj: Dotazníkové šetření

Nejpočetnější skupinu tvořili respondenti, kteří jsou ochotní dojíždět za prací 30km/30minut. Tato skupina čítá 43 (55 %) osob. Druhá početná skupina 25 (32 %) osob je ochotná dojíždět 40-50 km/ 60 minut, což by například odpovídalo dojíždění z Příbrami do Prahy. Dojíždět více jak 50 km, přestěhovat se do jiného města nebo odjet pracovat do ciziny je ochotno 10 (13 %) lidí.

Graf č. 23 - Byla nabídnuta rekvalifikace?

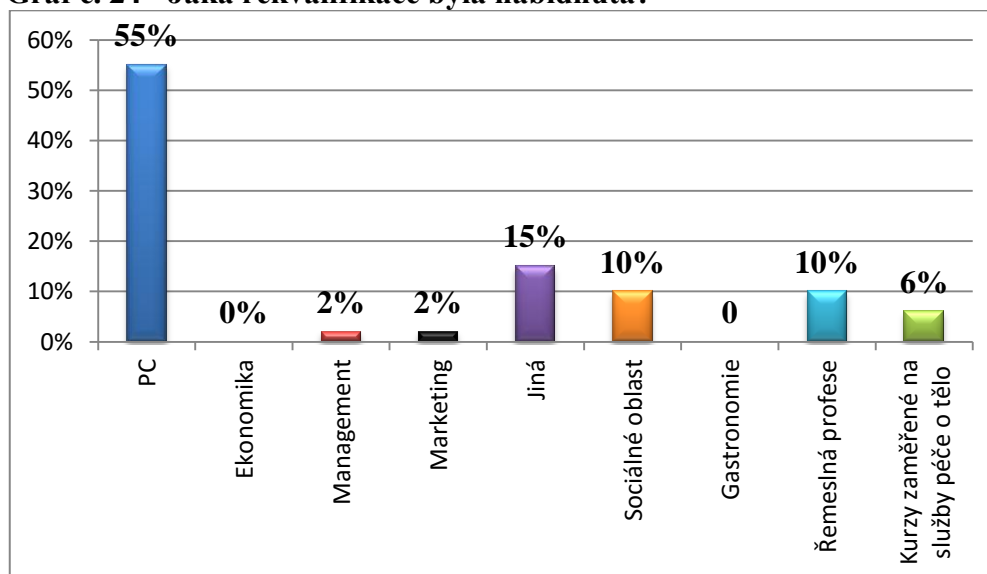

Zdroj: Dotazníkové šetření

Z grafu je patrné, že 72 (63 %) dotazovaným nebyla na úřadě práce nabídnuta rekvalifikace. V dotazníkovém šetření u otázky „Důvod proč nemůžete práci najít“ nejčastěji respondenti uváděli chybějící praxe a zkušenosti, nedostatečná kvalifikace a nedostatečná nabídka volných pracovních míst. U těchto důvodů by bylo určitě dobré

rekvalifikaci nabízet. Někteří respondenti uváděli, že rekvalifikace nabídnuta nebyla a museli se jí domáhat nebo ji Úřad práce zamítl.

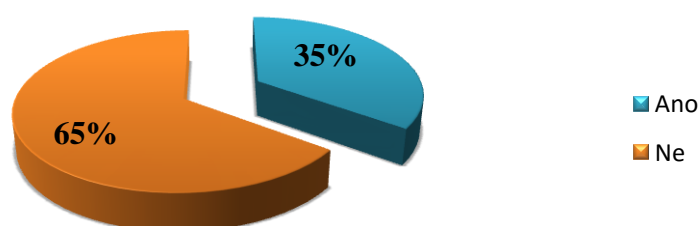
Graf č. 24 - Jaká rekvalifikace byla nabídnuta?

Zdroj: Dotazníkové šetření

Podle dotazníkového šetření nejčastěji byla 28 (55 %) respondentům nabídnuta rekvalifikace na PC. Rekvalifikace ze sociální oblasti a řemeslná profese byla nabídnuta 10 (20 %) osobám. Další nabídky byly například kurz na vysokozdvizný vozík, profesní průkaz, kosmetika nebo pedikúra. Rekvalifikace typu ekonomika nebo gastronomie nabídnuta nebyla.

Graf č. 25 - Zúčastnil/a jste se rekvalifikačních kurzů?

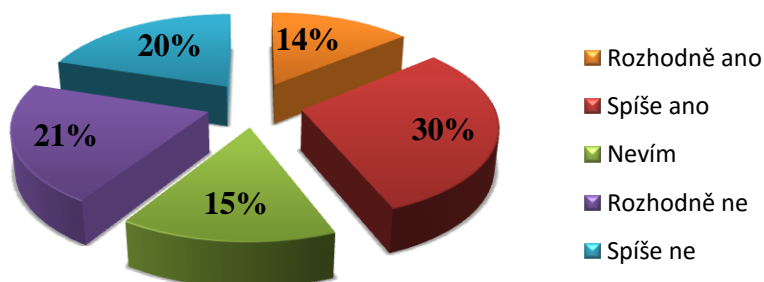
Zdroj: Dotazníkové šetření

Z grafu je patrné, že více jak 27 (65 %) respondentů, kterým byla nabídnuta možnost rekvalifikačního kurzu, se nezúčastnila. U nezaměstnaných byl důvod neúčasti převážně vzdálenost místa konání, které je v Praze, zdravotní omezení, věk nebo osobní

důvody. Pokud by se rekvalifikační kurzy konaly v příbramském okrese, jistě by účast byla vyšší.

Ti, kteří rekvalifikační kurz absolvovali, se nejčastěji zúčastnili kurzů na PC, kosmetických, masérských, svářečských nebo řidičských kurzů. Avšak z celkového počtu 114 respondentů to bylo jen 13 (35 %).

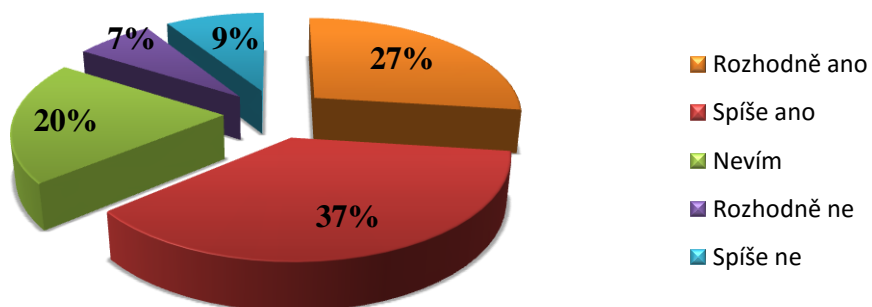
Graf č. 26 - Myslíte si, že poskytované služby úřadu práce jsou dostatečné k nalezení nové práce?

Zdroj: Dotazníkové šetření

Výsledky spokojenosti nezaměstnaných s úřadem práce jsou rozporuplné. Spokojeno s poskytovanými službami Úřadu práce je 50 respondentů, z toho 34 (30 %) odpovědělo rozhodně ano. Opačně odpovědělo 47 respondentů, kteří spokojeni nejsou, z toho 24 (21 %) osob odpovědělo, že rozhodně není. Respondenti, kteří odpověděli negativně, byli především ti, kteří v dotazníku uváděli, že rekvalifikace jim nabídnuta nebyla nebo jim rekvalifikace byla zamítnuta.

Graf č. 27 - Chtěli byste se do oboru, ve kterém jste dříve pracovali vrátit?

Zdroj: Dotazníkové šetření

Z grafu je patrné, že kromě 18 (16 %) osob, které by se do oboru ve kterém dříve pracovali, vrátit nechtěli, by většina osob chtěla znovu nastoupit do zaměstnání ve stejném oboru jako v minulosti nebo o tom uvažují.

5 Zhodnocení dotazníkového šetření

Dotazníkového šetření se zúčastnilo 114 osob z toho 70 žen a 44 mužů. Nejpočetnější zastoupení měla skupina nezaměstnaných ve věku 20 – 30 let, kterých bylo 37 a skupina 31 – 40 let, kterou tvořilo 35 uchazečů. Velké zastoupení těchto věkových skupin může být dáno tím, že v období, kdy bylo prováděno dotazníkové šetření, někteří absolventi škol stále nenašli své zaměstnání, tomu odpovídaly i výsledky v délce evidence na úřadě práce a rodiče na rodičovské dovolené, kteří do těchto kategorií také patří. Největší problémy s nalezením zaměstnání mají uchazeči se středoškolským vzděláním zakončeným maturitou, tato skupina tvořila 38 %. Z toho vyplývá, že v dnešní době přibývá osob, které mají vzdělání s maturitou a také to, že v mnoha zaměstnání je potřeba stále zvyšovat své znalosti a vědomosti a v mnoha oblastech jen středoškolské vzdělání s maturitou nestačí. Zaměstnaná s vysokoškolským vzděláním hledá 21 respondentů a vyučených uchazečů je 31, jak bylo řečeno výše, může to být způsobeno nedávným ukončením vysoké školy.

Za hlavní příčinu své nezaměstnanosti respondenti uvádějí chybějící praxi a zkušenosti a nedostatečnou nabídku volných pracovních míst. Aby nezaměstnaní co nejdříve získali práci, snaží se jí aktivně hledat nejčastěji pomocí internetu a Úřadu práce v průměru 1 – 2 hodiny týdně.

Na otázku, zda jsou ochotni respondenti pracovat za minimální mzdu, 75 oslovených ochotno pracovat není a jsou to především uchazeči s vyšším vzděláním. Nejčastěji jsou lidé ochotní pracovat v rozmezí 10 000 Kč – 20 000 Kč, výše mzdy se odvíjela od výše vzdělání. Většina lidí je však ochotná pracovat pod svojí kvalifikací.

Více než polovina dotazovaných je připravena za práci dojíždět v rozmezí 30 – 60 km a 60 minut. Největší problém, který se v dotazníkovém šetření vyskytl, byl s nabídkou rekvalifikací. Na Úřadě práce byla rekvalifikace nabídnuta jen 42 (37 %) uchazečům z nich se kurzů zúčastnilo pouze 15 uchazečů (35 %). Nejčastěji nabízené rekvalifikace jsou na PC, ze sociální oblasti či řemeslné profese.

Z dotazníkového šetření vyšly výsledky spokojenosti s prací Úřadu práce rozporuplně. Výsledky spokojenosti nezaměstnaných s úřadem práce jsou rozporuplné. Spokojeno s poskytovanými službami Úřadu práce je 50 respondentů, z toho 34 (30 %) odpovědělo rozhodně ano. Opačně odpovědělo 47 respondentů, kteří spokojeni nejsou, z toho 24 (21 %) osob odpovědělo, že rozhodně není.

6 Doporučení a možná řešení

Důležitým opatřením k redukci míry nezaměstnanosti by byla větší opora podnikatelům a živnostníkům v okrese Příbram ze strany veřejné správy, kteří by měli možnost vytvořit stabilní pracovní zázemí a tím volná pracovní místa, která by oslovila více uchazečů o zaměstnání.

Příbramský okres má několik specifík. Za hlavní se bezesporu považuje příznivá geografická poloha v blízkosti města Prahy a kvalitní infrastruktura směrem k hlavnímu městu. Pro Příbram to přináší množství potencionálních investorů, pracovních míst a jiných příležitostí. Dalším specifikem je mnoho rekreačních ploch v okolí vodní nádrže Orlík, kulturních a historických památek. Negativním rysem okresu je především špatný stav silničních spojení na Beroun, České Budějovice či Plzeň. Toto zkvalitnění pozemní komunikace by významně pomohlo řešit otázku nízkého zájmu o tuto oblast. Pro příbramský okres je také specifická vysoká kriminalita, která především stojí za špatnou pověstí regionu. Právě i pověsti by se měla věnovat také náležitá pozornost. Možné pozitivní šance má region Příbram v rámci rozvíjení turismu nebo přilákání mladých rodin.

Okres Příbram nabízí mnoho pozoruhodných míst, jejichž zviditelnění by pomohlo zvýšit pozornost o dané oblasti. Na začátku ledna 2016 byla otevřena Chráněná krajinná oblast Brdy, jejíž existence by mohla pomoci zajistit finanční prostředky z národních i evropských fondů ke zkvalitnění turistického ruchu.

Na základě vykonané analýzy je dále zřejmé, že Úřad práce v Příbrami používá nástroje aktivní politiky zaměstnanosti pro tvorbu nových pracovních míst, jejichž množství se s ohledem na aktuální data zvyšuje. Nejvíce využita jsou společensky účelná pracovní místa, u kterých lze předpokládat nárůst i v dalších letech. Regionu by mohlo pomoci vytvoření více míst pro veřejně prospěšné práce, která jsou nejčastěji užívána pro uchazeče v pokročilém věku a s nižším vzděláním, kterých je v okresu velké množství. Nestačí však jen zásah státu prostřednictvím aktivní politiky zaměstnanosti, aby nastaly změny, musí se zapojit i samotná společnost daného státu. Nezaměstnanost sice nikdy nezmizí, pokud se ale především zapracuje na zkvalitnění spolupráce společnosti, mohlo by dojít k jejímu výraznému snížení. Důležitá je motivace uchazeče o zaměstnání k využití rekvalifikačních kurzů a evropských

dotlačných fondů. Úbytek motivace při hledání zaměstnání je charakteristická především u starších občanů.

Problém v příbramském regionu není jen o nedostatku nabízené práce, ale především o nedostatečné praxi či kvalifikaci. Velkým problémem při hledání práce může být také nedostatečná znalost PC a jazykové bariery, které se mohou projevit především u nezaměstnaných v pokročilém věku stáří.

Na Příbramsku je mnoho rekreačních a turistických míst, které fungují jen přes sezónu, proto mimo sezóny přibývá nezaměstnaných více. Tato skutečnost se projevila i v dotazníkovém šetření, kterého se zúčastnili respondenti nezaměstnaní z důvodu završení sezónních prací. U sezónní nezaměstnanosti není tak snadné posoudit, co by se mělo zlepšit. Musely by se asi vytvořit takové podmínky práce, které by umožnily v rámci stejného zaměstnavatele pokrýt období těchto sezón bez práce. Bohužel i přesto tato období nikdy nezmizí a zaměstnanci nemohou čekat, než začne nová sezóna. Nejvýhodnější cestou je tak stále pro zaměstnavatele propustit dané zaměstnance po dobu mimosezonního období a znovu je přijmout začátkem nové sezóny.

S přírůstkem volných pracovních míst by mohla pomoci změna legislativy zavedením povinnosti hlášení volných míst na úřadě práce. Pracovní nabídky jsou v současnosti uveřejňovány především na internetových stránkách práce, ke kterým nemá každý uchazeč možnost přístupu.

6.1. Navrhovaná opatření rizikových skupin

Ke zmírnění nezaměstnanosti v okrese Příbram by mohly přispět následující návrhy možných opatření.

Absolventi škol

Absolventi škol potřebují především praktické zkušenosti, které jsou obvykle vyžadovány od zaměstnavatelů. Možnost, jak pomoci absolventům s postavením na trhu práce, je získávání praktických zkušeností již během studia. Školy mohou zavádět praxi během studia, podobně jako je to u učňovských oborů. Další možností by bylo vzdělávání studentů pro určitého zaměstnavatele, kteří by se do příprav svých budoucích zaměstnanců zapojili. Bylo by též vhodné, aby struktura studijních oborů

odpovídala poptávce zaměstnavatelů na trhu práce. Mělo by docházet ke spolupráci mezi školami a zaměstnavateli v regionu.

Ženy

Jak je patrné z dotazníkového šetření, na trhu práce mají ženy horší postavení než muži. Je to zapříčiněno tím, že jsou více zatížené péčí o děti a domácnost. Jedním z řešení nepříznivé situace žen by bylo vytvořit více pracovních míst se zkráceným úvazkem. Nedostatek pracovních míst se zkráceným úvazkem je jedním z uvedených důvodů nenalezení práce několika žen v dotazníkovém šetření. Dále také možnost zabezpečení dítěte v době nepřítomnosti rodičů.

Romské etnikum

Nízký lidský kapitál je považován za jeden ze zásadních problémů, který omezuje větší uplatnění romské menšiny na trhu práce. Nízké vzdělání, hlavně základní a často nedokončené, je charakteristické pro romské obyvatele. Žijí z velké části ve své vlastní komunitě a respektují pouze své hodnoty a kulturu na úkor většiny společnosti. Začleňování do společnosti je obtížné, proto v místech jejich přítomnosti může často docházet ke zvýšení kriminality, sociálnímu tlaku a nadstandardnímu čerpání sociálních příspěvků, které je nenuť k soběstačnosti. Na základě těchto skutečností, je prakticky nemožné jejich umístění na trhu práce a to i především z nezájmu zaměstnavatelů.

Možný řešením tohoto problému by byla snaha pracovat s touto menšinou už od útlého věku. Kontrola pravidelné školní docházky, snaha dosáhnout patřičného vzdělání a pomoc při hledání zaměstnání. Důležitá je snaha i ze strany Romů. Aby hledání práce bylo snazší, měli by pravidelně docházet na úřad práce a sami se snažit práci nalézt. Aktivní zájem o získání pracovního místa, by mohl pozitivně ovlivnit přístup zaměstnavatelů a předcházet tak možným předsudkům.

Starší lidé

Nejvíce ztrátu zaměstnání prožívají lidé vyššího věku, pro které může být velmi obtížné nalézt nové zaměstnání. Možnost pracovního umístění starších osob je závislé na kvalifikaci a schopnosti přizpůsobit se současným požadavkům trhu. Dotazníkového

šetření se zúčastnilo 24 (21 %) dotazovaných ve věku vyšším než 50 let. Za rizikovou označujeme tuto skupinu také z důvodů obtížnější adaptability a horšího zdravotního stavu.

Často, se právě tito uchazeči setkávají s diskriminací ze strany zaměstnavatelů, kteří předpokládají, že se lidé po 50 letech života hůře učí, adaptují na změny a pracují pomaleji než mladší lidé. U nezaměstnaných vyššího věku se zaměstnavatelé často setkávají s neznalostí ovládní PC a jazyků, které jsou v dnešní době velmi důležité.

Protože se organizacím nevyplatí investovat do rekvalifikačních, jazykových a dalších kurzů, měl by s tím to pomoci úřad práce. Právě rekvalifikační kurzy na PC jsou nejčastěji nabízené rekvalifikace a měly by se nabízet nejen mladým uchazečům, ale spíše starším, kteří neměli šanci naučit se práci s počítačem.

7 Závěr

Nezaměstnanost a zejména její růst je ve všech regionech České republiky stálým tématem. Snahou všech je udržovat výši nezaměstnanosti na snesitelné úrovni.

Tato práce je zaměřená na problematiku nezaměstnanosti týkající se regionu Příbram a celkovou analýzu nezaměstnanosti a vývoj v letech 2004 – 2014.

V teoretické části byla nezaměstnanost popsána jako jeden z nejvýznamnějších společenských jevů, který je ústředním problémem v mnoha státech. Byly charakterizovány typy a druhy nezaměstnanosti. Pozornost byla věnována také sociálním a ekonomickým důsledkům.

Praktická část se soustředila na charakteristiku regionu Příbram, vývoj nezaměstnanosti podle různých kritérií a dotazníkovému šetření. Okres Příbram leží v jihozápadní části Středočeského kraje. V rámci kraje je nejrozsáhlejším okresem a třetím největším v České republice, avšak hustota zalidnění je druhá nejnižší ve Středočeském kraji. Nízký počet obyvatel souvisí se špatným stavem trhu práce v tomto regionu. Příbramsko je historicky spjato s hornickou činností, díky které Příbram dosáhla titulu královského horního města. Příbramský region se dokázal vypořádat s krizí, která vznikla na počátku 90. let 20. století, kdy v okrese nastal útlum uranového průmyslu, docházelo k postupnému snižování počtu obyvatel až do roku 2004. Kromě převahy průmyslu a zemědělství se do popředí dostával terciální sektor služeb a obchodu.

Z analytické části vyplývá, že nezaměstnanost v regionu Příbram je stále vážným problémem. Při porovnání s Českou republikou a Středočeským krajem má Příbram vyšší podíl nezaměstnaných osob v letech 2008 – 2014. Nejvíce nezaměstnaných bylo v roce 2013, a to konkrétně dle evidence 7460 osob. Z hlediska porovnání nabídky a poptávky po práci bylo nejvíce volných pracovních míst v roce 2007 a to 1241. V roce 2013, kdy byla největší nezaměstnanost, bez zaměstnání bylo celkem 7460 osob, volných pracovních míst vzniklo 522. V posledním roce sledování se nezaměstnanost snížila a počet pracovních míst zvýšil, tím se snížil počet uchazečů na jedno volné pracovní místo.

Zásadní příčinou vysoké nezaměstnanosti byla hospodářská krize, která vypukla v USA a promítla se do zbytku celého světa. Existence ekonomických problémů začaly ovlivňovat celou Českou republiku i příbramský okres. S poklesem poptávky na trhu

práce docházelo k propouštění zaměstnanců a k následnému růstu nezaměstnanosti. V důsledku krize došlo k poklesu stavu zaměstnanců u mnoha důležitých zaměstnavatelů okresu, někteří museli svoji činnost dokonce ukončit. Snížil se také počet volných pracovních míst o více než polovinu oproti roku 2005. Na konci roku 2009 se nezaměstnanost dostala na hodnotu 7,6 %. To znamenalo, že se nezaměstnanost během roku 2009 zvýšila o 2,1 procent.

Z hlediska pohlaví je v regionu Příbram stále více nezaměstnaných mužů oproti ženám. V průběhu roku se ale tento podíl mění v závislosti na sezónních pracích, kde mají větší šanci na uplatnění muži. Nejpočetnější věková skupina nezaměstnaných a tedy riziková skupina je ve věku 35 – 44 let a nejčastěji jsou nezaměstnaní lidé s vyučením a středním vzděláním bez maturity. Za negativní lze považovat fakt, že se mezi roky 2013 a 2014 zvýšila dlouhodobá nezaměstnanost. Počet lidí nezaměstnaných více než 24 měsíců se zvýšil o 288. Za krátkodobě pozitivní lze považovat snížení počtu nezaměstnaných osob se zdravotním postižením v roce 2014, ke snížení došlo i v dalších rizikových skupinách jako jsou mladiství a absolventi a dlouhodobě nezaměstnaní.

Důležitý vliv na vývoj nezaměstnanosti má také politika nezaměstnanosti. V roce 2014 bylo v Příbrami v rámci aktivní politiky zaměstnanosti vytvořeno 857 nových pracovních míst, což je o 248 pracovních míst více než v předešlém roce 2013, kdy bylo vytvořeno 609 pracovních míst. Z Evropského sociálního fondu bylo vytvořeno 696 nových pracovních míst a zbytek pracovních míst byl vytvořen ze státního rozpočtu.

Z dotazníkového šetření bylo zjištěno, že nejčastější příčiny důvodu nenalezení práce je především chybějící praxe a zkušenosti a nedostatečná nabídka volných pracovních míst. Respondenti hledají práci především pomocí internetu a úřadu práce a věnují tomu přibližně 1–2 hodiny týdně. Většina lidí je ochotna dojíždět za prací. K nalezení nové práce by tak mohla kladně přispět poloha regionu v blízkosti Prahy. Zásadním problémem však je velmi malá nabídka rekvalifikací. Rekvalifikace je stále velmi málo nabízena. Ze 114 dotazovaných nebyla 72 nezaměstnaných rekvalifikace nabídnuta a pouze 14 osob se rekvalifikačních kurzů zúčastnilo. Největším problémem je místo konání kurzů, které je pro většinu dotazovaných daleko. Možným řešením by bylo vytvořit více rekvalifikačních kurzů v blízkosti příbramského regionu, pro uchazeče by bylo dojíždění časově i finančně méně náročné. Dalším řešením pro

uchazeče je samostatné aktivní vyhledávání kurzů v okolí a nespoléhat se výhradně na nabídky z úřadu práce, které podle dotazníkového šetření ve většině případu nepřichází.

To zajisté ovlivňuje i statistiku spokojenosti s poskytovanými službami úřadu práce. Polovina nezaměstnaných spokojena se službami je a polovina spokojená není. Právě tato skupina může být právě ta, které například nebyla nabídnuta rekvalifikace.

Při hledání práce nestačí pouhá registrace uchazeče o zaměstnání na dané pobočce Úřadu práce, vždy je to hlavně o člověku samotném, jak moc o pracovní nabídky usiluje. Rozhodně nestačí pouze chtít, uchazeč musí s referentem aktivně spolupracovat a dodržovat pravidla, aby mohlo být hledání pracovních příležitostí prosperující. U každého hledání je důležitá podpora a motivace nezaměstnaného, aby se snažil více vzdělávat, kvalifikovat a zvyšovat si své sebevědomí. Je totiž zřejmé, že čím déle je člověk nezaměstnaný, tím více ztrácí motivaci na hledání nového zaměstnání.

Bez práce nemůže člověk v klidu žít, provází ho celým životem. Člověku přináší nejen finanční zajištění, ale i navazování nových společenských vztahů a také pocit seberealizace. Pokud nebude společnost podnikat opatření pro zmírnění nezaměstnanosti, bude stav na trhu práce horší i všechny důsledky, které z toho plynou.

8 Seznam použitých zdrojů

Knižní zdroje

- [1] BLAŽEK, Jiří. *Základy ekonomie*. V nakl. Doplněk vyd. 2., opr. a dopl. Brno: Doplněk, 2002. Edice učebnic Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. ISBN 80-210-2801-7.
- [2] BRČÁK, Josef a Bohuslav SEKERKA. *Makroekonomie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010. ISBN 978-80-7380-245-5.
- [3] BUCHTOVÁ, Božena. *Nezaměstnanost: psychologický, ekonomický a sociální problém*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2002. ISBN 80-247-9006-8.
- [4] HOLMAN, Robert. *Ekonomie*. 3. aktualiz. vyd. Praha: C. H. Beck, 2002, xxii., ISBN 80-717-9681-6.
- [5] HOLMAN, Robert. *Ekonomie*. 4. aktualiz. vyd. Praha: C. H. Beck, 2005, xxii, 709 s. ISBN 80-717-9891-6.
- [6] HOLMAN, Robert. *Makroekonomie: středně pokročilý kurz*. Vyd. 1. Praha: C.H. Beck, 2004, s. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 80-7179-764-2.
- [7] MACH, Miloš. *Makroekonomie II: pro magisterské (inženýrské) studium*. Vyd. 3. Slaný: Melandrium, 2001 dotisk. ISBN 80-861-7518-9.
- [8] MANKIW, N. *Zásady ekonomie*. 1. vyd. Praha: Grada, 1999, s. 660. Profesionál. ISBN 80-7169-891-1.
- [9] MAREŠ, Petr. *Nezaměstnanost jako sociální problém*. 1.vyd. Praha: Slon - sociologické nakladatelství, 1994. ISBN 80-901-4249-4.
- [10] MATOUŠEK, Oldřich (ed.), Pavla KODYMOVÁ (ed.) a Jana KOLÁČKOVÁ (ed.). *Sociální práce v praxi: specifika různých cílových skupin a práce s nimi*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005, 351 s. ISBN 80-736-7002-X.
- [11] PAVELKA, Tomáš. *Makroekonomie: základní kurz*. 2. vyd. Praha: Melandrium, 2007. ISBN 978-808-6175-522.
- [12] ŽÁK, Milan. *Hospodářská politika*. Vyd. 1. Praha: Vysoká škola ekonomie a managementu, 2006. Edice učebních textů. Ekonomie. ISBN 9788086730042.

Internetové zdroje

Bobcat. Bobcat v ČR: *Doosan Bobcat* [online]. [cit. 2015-11-25]. Dostupné z: <http://www.bobcat.jobs.cz/>

Businesscenter. Zákon o zaměstnanosti. *Businesscenter.cz* [online]. 1998 [cit. 2015-10-04]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/zamestnanost/cast1.aspx>

ČSÚ. Charakteristika okresu Příbram. Český statistický úřad. [Online] [Citace: 2015-03-27]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xs/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_pribram.

ČSÚ. *Nezaměstnanost a míra nezaměstnanosti: Český statistický úřad* [online]. 2006 [cit. 2015-10-30]. Dostupné z: https://www.czso.cz/documents/11260/17901422/Nezam%25C4%259Bstnanost%2520_1993_2004.pdf/7310053a-b659-4b19-807a-d5ec1a4cdf4a?version=1.0

ČSÚ. Statistická ročenka Středočeského kraje - 2014. *Český statistický úřad* [online]. 2015 [cit. 2015-06-19]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/20-vzdelavani4912>

ČSÚ. Stav obyvatel ve vybraném území - časová řada. *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2015-04-04]. Dostupné z: http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?childsel0=3&cislotab=DEM1030CU&kapitola_id=368&voa=tabulka&go_zobraz=1&childsel0=3&pro_2_37=CZ020B&aktualizuj=Aktualizovat

ČSÚ. Věkové složení obyvatelstva. *Český statistický úřad* [online]. 2014 [cit. 2015-06-19]. Dostupné z: http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp?potvrz=Zobrazit+tabulku&go_zobraz=1&cislotab=OBY5062PU_OK&cas_1_102=20131231&vo=null&voa=tabulka&str=tabdetail.jsp

ČSÚ. *Veřejná databáze: Český statistický úřad* [online]. [cit. 2015-11-01]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=ZAM09&zo=N&nahled=N&sp=N&filtr=>

ČSÚ. Vše o území. *Sčítání lidu, domů a bytů 2011* [online]. 2011 [cit. 2015-06-19]. Dostupné z: <http://vdb.czso.cz/sldbvo/#!stranka=vse-o-uzemi&tu=0&th=&vseuzemi=>

ČSÚ. Vše o území VDB. *Český statistický úřad* [online]. 2011 [cit. 2015-10-04]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31288&u=__VUZEMI__101__40266#

ČSÚ. Změna výpočtu ukazatele registrované nezaměstnanosti. *Český statistický úřad* [online]. 2012 [cit. 2015-06-18]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/zmena_vypoctu_ukazatele_registrovane_nezamestnanosti20121107

Kostal Česká republika. Kostal CR [online]. [cit. 2015-11-27]. Dostupné z: <http://www.kostal.cz/html/showdoc.dodocid=6458.html>

Kurzy.cz. Oblastní nemocnice Příbram, a.s., *Kurzy.cz* [online]. [cit. 2015-11-25]. Dostupné z: <http://rejstrik-firem.kurzy.cz/27085031/oblastni-nemocnice-pribram-as/statisticky-urad/>

MIRASLEBL. Miraslebl. 2000. *Trh práce* [online]. [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: <http://www.miras.cz/seminarky/mikroekonomie-n111-trh-prace.php>

MPSV. Aktivní politika zaměstnanosti a zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti. *MPSV* [online]. [cit. 2015-05-09]. Dostupné z: <https://portal.mpsv.cz/sz/zamest/dotace/apz>

MPSV. Analýza trhu práce v okrese za rok 2010: *Úřad práce v Příbrami* [online]. [cit. 2015-11-27]. Dostupné z: <http://portal.mpsv.cz/upcr/kp/stc/statistiky/rocni/pbokres1210.pdf>

MPSV. Informace. 2014. *MPSV* [online]. [cit. 2015-05-09]. Dostupné z: <https://portal.mpsv.cz/upcr/kp/lbk/kop/liberec/apz>

MPSV. Roční zprávy o situaci na trhu práce v jednotlivých okresech Středočeského kraje. Integrovaný portál MPSV. [Online] [Citace: 2015-03-28]. Dostupné z: <http://portal.mpsv.cz/upcr/kp/stc/statistiky/rocni#pb>.

MPSV. *Statistiky nezaměstnanosti: Integrovaný portál MPSV* [online]. [cit. 2015-11-13]. Dostupné z: <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/qrt>

MPSV. *Vývoj nezaměstnanosti od července 2004: Integrovaný portál MPSV* [online]. [cit. 2015-10-31]. Dostupné z: https://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/vyvoj_od_072004/?_piref37_240420_37_240419_240419.next_page=%2Findex.do

MPSV. *Zpráva o situaci na krajském trhu práce: Integrovaný portál MPSV* [online]. [cit. 2015-11-25]. Dostupné z: <http://portal.mpsv.cz/upcr/kp/stc/statistiky/rocni/pbkrajr2014.pdf>

Oblastní nemocnice Příbram, a.s.. O nás: *Oblastní nemocnice Příbram, a.s.* [online]. [cit. 2015-11-25]. Dostupné z: <http://www.nemocnicepribram.cz/content.php?id=645>

Ravak. O nás: *Ravak* [online]. [cit. 2015-11-27]. Dostupné z: <https://www.ravak.cz/cz/o-nas>

9 Přílohy

Příloha č. 1- Vývoj počtu obyvatel 1991 - 2014.....	72
Příloha č. 2 - Vývoj počtu obyvatel ve věkových skupinách 1991 - 2013	73
Příloha č. 3 - Obyvatelstvo podle věku.....	73
Příloha č. 4 - Vývoj podílu nezaměstnaných osob v regionu Příbram ve srovnání se Středočeským krajem a ČR v letech 2005-2014.....	74
Příloha č. 5 - Vývoj nezaměstnanosti od roku 2004 – 2014.....	74
Příloha č. 6 - Rozdělení mužů a žen z dosažitelných osob	74
Příloha č. 7 – Vývoj počtu osob se zdravotním postižením.....	75
Příloha č. 8- Vývoj nezaměstnanosti mladistvých a absolventů škol	75
Příloha č. 9- Vývoj počtu dlouhodobě nezaměstnaných.....	75
Příloha č. 10 - Dotazník	76

Příloha č. 1- Vývoj počtu obyvatel 1991 - 2014

Rok	Počet obyvatel
1991	111 688
1992	111 369
1993	111 384
1994	111 223
1995	110 969
1996	110 924
1997	110 614
1998	110 598
1999	110 560
2000	110 415
2001	110 391
2002	110 144
2003	109 910
2004	109 944
2005	110 014
2006	110 185
2007	110 893
2008	111 714
2009	112 069
2010	112 578
2011	113 662
2012	113 905
2013	114 033
2014	114 084

Zdroj: vlastní zpracování (ČSÚ, Stav obyvatel ve vybraném území)

Příloha č. 2 - Vývoj počtu obyvatel ve věkových skupinách 1991 - 2013

Rok	0 - 14 let	15 - 64 let	65 a více
1991	23 494	74 791	13 403
1992	22 741	75 094	13 534
1993	21 968	75 603	13 813
1994	21 141	76 002	14 080
1995	20 476	76 105	14 388
1996	20 046	76 255	14 623
1997	19 493	76 258	14 863
1998	18 991	76 488	15 119
1999	18 493	76 798	15 269
2000	17 927	77 072	15 416
2001	17 651	77 316	15 424
2002	17 185	77 508	15 451
2003	16 777	77 665	15 468
2004	16 448	78 009	15 493
2005	16 118	78 272	15 624
2006	15 815	78 529	15 841
2007	15 731	79 120	16 042
2008	15 762	79 473	16 479
2009	15 900	79 236	16 933
2010	16 161	78 945	17 472
2011	16 439	79 023	18 200
2012	16 640	78 250	18 985
2013	16 878	77 399	19 756

Zdroj: vlastní zpracování (ČSÚ, Stav obyvatel ve vybraném území)

Příloha č. 3 - Obyvatelstvo podle věku

	Muži	Ženy
0 – 14	8262	7897
15 – 19	3257	2998
20 – 29	7437	6887
30 – 39	9586	8970
40 – 49	7703	7348
50 – 59	7978	7939
60 – 64	4119	4256
65 – 69	2751	3174
70 – 79	3083	4656
80 a více let	1358	2829

Zdroj: vlastní zpracování (ČSÚ, Vše o území. Sčítání lidu, domů a bytů 2011)

Příloha č. 4 - Vývoj podílu nezaměstnaných osob v regionu Příbram ve srovnání se Středočeským krajem a ČR v letech 2005-2014

Rok	Příbram	Středočeský kraj	Česká republika
2005	6,0	4,7	6,6
2006	5,1	4,0	5,7
2007	4,4	3,2	4,5
2008	4,7	3,4	4,5
2009	7,6	5,5	7,1
2010	8,5	6,1	7,4
2011	7,7	5,6	6,8
2012	8,0	6,1	7,4
2013	9,5	6,9	8,2
2014	9,0	6,4	7,5

Zdroj: vlastní zpracování (ČSÚ. Veřejná databáze: Český statistický úřad)

Příloha č. 5 - Vývoj nezaměstnanosti od roku 2004 – 2014

Rok	Počet nezaměstnaných
2004	5086
2005	4769
2006	4189
2007	3637
2008	3887
2009	6074
2010	6779
2011	6147
2012	6348
2013	7460
2014	7002

Zdroj: vlastní zpracování (MPSV, Vývoj nezaměstnanosti od července 2004)

Příloha č. 6 - Rozdělení mužů a žen z dosažitelných osob

Rok	Muži	Ženy
2005	2312	2250
2006	2094	1897
2007	1748	1744
2008	2008	1765
2009	3352	2646
2010	3806	2907
2011	3309	2770
2012	3398	2912
2013	4025	3364
2014	3733	3203

Zdroj: vlastní zpracování (ČSÚ. Veřejná databáze: Český statistický úřad)

Příloha č. 7 – Vývoj počtu osob se zdravotním postižením

Rok	Celkem uchazečů	OZP
2004	5086	744
2005	4769	742
2006	4186	677
2007	3637	588
2008	3887	608
2009	6074	699
2010	6779	785
2011	6147	803
2012	6348	802
2013	7460	853
2014	7002	827

Zdroj: vlastní zpracování (MPSV. Statistiky nezaměstnanosti: Integrovaný portál MPSV)

Příloha č. 8- Vývoj nezaměstnanosti mladistvých a absolventů škol

Rok	Celkem uchazečů	Absolventi a mladiství
2004	5086	669
2005	4769	671
2006	4186	450
2007	3637	285
2008	3887	358
2009	6074	545
2010	6779	524
2011	6147	410
2012	6348	458
2013	7460	491
2014	7002	401

Zdroj: vlastní zpracování (MPSV. Statistiky nezaměstnanosti: Integrovaný portál MPSV)

Příloha č. 9- Vývoj počtu dlouhodobě nezaměstnaných

Rok	Celkem uchazečů	Dlouhodobě nezaměstnaní
2004	5086	1528
2005	4769	1508
2006	4186	1417
2007	3637	1095
2008	3881	995
2009	6074	1341
2010	6779	2021
2011	6147	2271
2012	6348	2303
2013	7460	2956

17. Mzda, za kterou jste ochotni pracovat?

- a. Do 10 000 Kč
- b. 10 000 Kč – 15 000 Kč
- c. 15 000 Kč – 20 000 Kč
- d. 20 000 Kč – 25 000 Kč
- e. 25 000 Kč – 30 000 Kč
- f. 30 000 Kč a více

10 Seznam grafů

Graf č. 1 - Vývoj počtu obyvatel 1991 - 2014	34
Graf č. 2 - Vývoj počtu obyvatel ve věkových skupinách v letech 1991 - 2013	34
Graf č. 3 - Obyvatelstvo podle věku a pohlaví	35
Graf č. 4 - Vývoj podílu nezaměstnaných osob v regionu Příbram ve srovnání se Středočeským krajem a ČR v letech 2005-2014.....	38
Graf č. 5 - Vývoj nezaměstnanosti od roku 2004 - 2014.....	39
Graf č. 6- Počet uchazečů x volná pracovní místa.....	40
Graf č. 7 - Rozdělení mužů a žen z dosažitelných osob	41
Graf č. 8 - Vývoj počtu osob se zdravotním postižením	45
Graf č. 9 - Vývoj nezaměstnanosti mladistvých a absolventů škol	46
Graf č. 10 - Vývoj počtu dlouhodobě nezaměstnaných osob	46
Graf č. 11- Uchazeči o zaměstnání dle pohlaví?	52
Graf č. 12 - Věk uchazeče o zaměstnání?	52
Graf č. 13 - Nejvyšší dosažené vzdělání uchazeče?	53
Graf č. 14 - Doba evidence na Úřadu práce?	53
Graf č. 15 - Důvod proč nemůžete práci najít?	54
Graf č. 16 - Kolik času týdně věnujete hledání nového zaměstnání?	55
Graf č. 17 - Jakou formu při hledání práce jste zvolil/a?	55
Graf č. 18 - Jste ochotný/á pracovat za minimální mzdu?	56
Graf č. 19 - Mzda, za kterou jste ochotni pracovat?	56
Graf č. 20 - Byli byste ochotní vzít práci pod Vaši kvalifikaci?	57
Graf č. 21 - Jste ochotný/á za práci dojíždět?	57
Graf č. 22 - Pokud jste ochotný/á dojíždět za prací, do jaké vzdálenosti?	58
Graf č. 23 - Byla nabídnuta rekvalifikace?	58
Graf č. 24 - Jaká rekvalifikace byla nabídnuta?.....	59
Graf č. 25 - Zúčastnil/a jste se rekvalifikačních kurzů?	59
Graf č. 26 - Myslíte si, že poskytované služby úřadu práce jsou dostatečné k nalezení nové práce?	60
Graf č. 27 - Chtěli byste se do oboru, ve kterém jste dříve pracovali vrátit?	60